

Examenreglement en PTA
VWO 5
2025-2026

cohort
2024 - 2027

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

EXAMENREGLEMENT

A. ALGEMENE BEPALINGEN	3
B. REGELING VAN HET EINDEEXAMEN	6
C. CENTRAAL EXAMEN	15
D. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING	17
E. OVERIGE BEPALINGEN	20

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA)

F. ALGEMENE INFORMATIE MET BETREKKING TOT DE TOETSING	23
G. PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA) PER VAK	24
H. LIJST VAN VERANTWOORDELIJKE PERSONEN EN INSTANTIES	60

Voorwoord

Het eindexamen Vwo bestaat uit een centraal examen en een schoolexamen.

Het schoolexamen van het Vwo is gespreid over de drie leerjaren van de bovenbouw.

Conform het examenbesluit heeft het Rembrandt College een Examenreglement en een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) opgesteld.

Het PTA en het Examenreglement vormen samen het geheel van planning en regelgeving m.b.t. de toetsing (voortgangstoetsing, schoolexamens en centraal eindexamen).

Elke examenkandidaat dient op de hoogte te zijn van deze regelingen.

Dit is het Examenreglement en PTA Vwo 5 (cohort 2024 – 2027) van het Rembrandt College.

In dit document zijn o.a. opgenomen:

- het examenreglement
- organisatie en regelingen met betrekking tot het examendossier
- overzicht van de toetsing en afsluiting per vak
- bevorderingsnormen van Vwo 5 naar Vwo 6

Dit reglement en PTA zijn bindend behoudens eventuele aanpassingen. Van noodzakelijke aanpassingen worden kandidaten schriftelijk op de hoogte gebracht.

Het examendossier is het geheel van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen, die samen het cijfer resp. de beoordeling voor het schoolexamen bepalen. In het PTA is per vak aangegeven op welk moment de toetsing plaatsvindt, welke toetsing onderdeel is van het examendossier en wat het gewicht van deze toetsen is bij het bepalen van het eindcijfer van het schoolexamen.

Over de exacte planning van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen worden de leerlingen via de vaksecties geïnformeerd. Een groot deel van de toetsing vindt plaats in de toetsweken verspreid over het schooljaar. Tijdens de toetsweken wordt geen les gegeven. Vaksecties hebben de vrijheid ook buiten de toetsweken toetsen af te nemen.

Examenreglement en PTA worden voor 1 oktober digitaal gepubliceerd voor leerlingen en ouders/verzorgers en zijn te vinden op de website van het Rembrandt College (www.rembrandt-college.nl) en in de digitale leeromgeving.

Voor vragen kunt u contact opnemen met het examensecretariaat.

Graag wensen wij alle kandidaten een succesvolle examenperiode toe.

Examensecretariaat Vwo

EXAMENREGLEMENT
Rembrandt College
Veenendaal

De Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Veenendaal, optredende als bevoegd gezag van het Rembrandt College scholengemeenschap voor vmbo / havo / vwo te Veenendaal:
overwegende dat ter uitvoering van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 een examenreglement en een programma van toetsing en afsluiting moet worden vastgesteld;

Besluit:

dat met ingang van 1 augustus 2024 het examenreglement wordt ingesteld met inachtneming van de volgende bepalingen:

A. ALGEMENE BEPALINGEN.

1. Begripsbepalingen.

In dit reglement wordt verstaan onder:

de wet:	de Wet op het voortgezet onderwijs;
het bevoegd gezag:	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Veenendaal;
rector:	de rector van het Rembrandt College te Veenendaal;
kandidaat:	een ieder die door het bevoegd gezag wordt toegelaten tot het eindexamen;
gecommitteerde:	een gecommitteerde is belast met het toezicht op het eindexamen of een deel daarvan;
examinator:	degene die belast is met het afnemen van het examen;
eindexamen:	een examen in de volgens het Uitvoeringsbesluit WVO vwo-havo-vmbo voorgeschreven vakken;
examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
examendossier:	het geheel van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen, die samen het cijfer resp. de beoordeling voor het schoolexamen bepalen;
vaksectie:	(deel)verzameling van docenten die hetzelfde vak geven.

2. Toelating tot het eindexamen.

Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van een school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.

3. Afnemen eindexamen.

- a. De rector en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
- b. De rector wijst één van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.

4. Indeling eindexamen; profielwerkstuk;

- a. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
- b. Het schoolexamen vwo omvat mede een profielwerkstuk.
Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn binnen het examenpakket van de kandidaat.
Het profielwerkstuk heeft betrekking op minimaal één vak uit het examenpakket van de betreffende kandidaat. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer.
De uitvoering vindt plaats in het eindexamenjaar.

5. Onregelmatigheden.

- a. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan bedrog of enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, zich aan het schoolexamen of een onderdeel daarvan onttrekt, of zich schuldig maakt aan ongeoorloofd verzuim van lessen, kan de rector maatregelen nemen.
- b. De maatregelen bedoeld in het eerste lid die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden zijn:
 1. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 2. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen;
 3. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of centraal examen;
 4. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in de door de rector aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwde examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.

- c. Alvorens een beslissing ingevolge lid 5b. wordt genomen, hoort de rector de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De rector deelt de beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling, in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in lid 5d. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is.
- d. De kandidaat kan tegen de beslissing van de rector in beroep gaan bij de commissie van beroep, bestaande uit drie leden: één lid namens de oudergeleding MR en twee leden namens de personeelsgeleding MR van de school. Bij afwezigheid kunnen de leden zich doen vervangen door hun vaste plaatsvervanger. Als een commissielid belanghebbende is in een geschil, dient hij / zij zich te laten vervangen. Het beroep wordt binnen vijf werkdagen, nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het examen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in de volzin van het tweede lid. De commissie beslist hierover bij gewone meerderheid van stemmen. Bij staking van de stemmen beslist de voorzitter. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de rector en aan de inspectie.

6. **Geheimhouding.**

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

B. REGELING VAN HET EINDEEXAMEN.

Afdeling 1: Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting.

- a. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaats vindt, de herkansing van het schoolexamen, het herexamen van het schoolexamen, alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
- b. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de rector voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.

Afdeling 2: Organisatie examendossier.

1. Algemeen.

- a. Het examendossier bevat rapporten en resultaten van de verschillende toetsen, praktische opdrachten, profielwerkstuk en het handelingsdeel.
- b. De gemaakte toetsen, verslagen etc. worden per vak bewaard door de vaksectie.
- c. Het examendossier (geautoriseerde cijferlijsten) blijft op school en is daar voor de leerling ter inzage.
- d. Het examendossier wordt door de examensecretaris beheerd.
- e. Het examendossier wordt bewaard tot zes maanden na afronding van het examen.

2. Bezwaren.

Een kandidaat die bezwaar wil maken tegen een beoordeling dient dit binnen vijf werkdagen na het moment van beoordeling kenbaar te maken en bewandelt daarbij de volgende procedure:

- a. De kandidaat bespreekt zijn bezwaar met de betreffende examinerator.
- b. Indien een kandidaat bij een ingediend bezwaar niet tot overeenstemming komt met de examinerator, dan kan de kandidaat binnen vijf werkdagen na het genoemde in lid a., een klacht indienen bij de secretaris van de examencommissie.
- c. Indien een klacht niet leidt tot een bevredigende oplossing voor de kandidaat, dan kan de kandidaat binnen vijf werkdagen na de uitspraak van de examencommissie beroep instellen bij de beroepscommissie (zie verder afd. A, art. 5, lid d).

Afdeling 3: Regelingen examendossier.

1. Algemeen.

- a. Voor een vak, waarin geen centraal examen afgelegd wordt, bepaalt het bevoegd gezag het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt en het tijdstip waarop het schoolexamen wordt afgesloten.
- b. Indien een kandidaat in een vak tevens centraal examen aflegt, stelt het bevoegd gezag de kandidaat in de gelegenheid het schoolexamen in het desbetreffende vak af te sluiten voor de aanvang van dat centraal examen.
- c. Het schoolexamen geschiedt door het afleggen van twee of meer toetsen, met dien verstande dat voor de vakken, waarin tevens centraal examen wordt afgelegd, de laatste toets binnen een periode van acht weken voor de aanvang van het centraal examen wordt afgenomen. De toetsen in een vak beslaan samen de stof waarover het schoolexamen zich uitstrekt.
- d. Het schoolexamen wordt afgenomen in overeenstemming met hetgeen voor elk vak afzonderlijk is aangegeven in het bij dit reglement behorend PTA.
- e. Het schoolexamen wordt afgenomen in Vwo 4, Vwo 5 en Vwo 6. Het schoolexamen wordt afgesloten op de laatste lesdag voor examenklassen (zie jaarplanning).
- f. Een compleet afgerond schoolexamen is voorwaarde voor deelname aan het CSE.
- g. Deelname aan geplande schoolexamentoetsen is verplicht.
- h. Het inleveren van praktische opdrachten en handelingsdelen is verplicht.

2. Mededeling cijfers schoolexamen.

- a. Voor de aanvang van het centraal examen deelt de rector de kandidaat schriftelijk mede, voor zover van toepassing:
 - welke cijfers de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen
 - de beoordeling van de vakken of delen daarvan waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld
- b. Een aantal keren per jaar worden de kandidaten en hun ouders/verzorgers tussentijds op de hoogte gesteld van de tot dan behaalde resultaten voor het schoolexamen.

3. Beoordeling schoolexamen.

- a. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit de schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. De afronding wordt bepaald door de eerste decimaal. Is dit eerste decimaal zonder afronding 5 of hoger dan wordt het gehele cijfer met 1 verhoogd.
- b. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
Indien een gemiddelde een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt het cijfer afgerond op het eerste decimaal, met dien verstande dat dit decimaal met 1 wordt verhoogd indien het tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is.

- c. In afwijking van lid a. wordt het vak Lichamelijke Opvoeding uit het gemeenschappelijk deel beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
- d. De examinerator levert de cijfers van toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen in bij de examensecretaris.

4. Schriftelijke en/of mondelinge toetsen.

- a. Het aantal toetsen per vak wordt bepaald door de examinerator in overleg met de vaksectie.
- b. Met betrekking tot de planning van schriftelijke en/of mondelinge toetsen per vak wordt in overleg met de betreffende docenten een toetsenrooster / schoolexamenrooster opgesteld. De toetsing vindt voor een groot deel plaats in een viertal (in het eindexamenjaar drie) toetsweken, gespreid over het jaar.
- c. Bepaling van het onderwerp van de toetsen geschiedt door de examinerator in overleg met de vaksectie.
- d. Het opstellen van de toetsen wordt gedaan door de individuele examineratoren.
- e. De beoordeling van de schriftelijke en/of mondelinge toetsen wordt gedaan door de individuele examineratoren.
- f. De beoordelingscriteria en/of het beoordelingsmodel van de schriftelijk of mondelinge toetsen worden opgesteld door de individuele examineratoren.
- g. Het gewicht van de verschillende toetsen in het eindcijfer voor de toetsen wordt bepaald door de vaksectie.
- h. Hier gelden tevens de regels 4 b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, p en q uit afdeling C, Centraal Examen, artikel 4 Examenzittingen.

5. Praktische opdrachten.

- a. Het aantal praktische opdrachten per vak wordt bepaald door de vaksectie.
- b. De vorm, structuur en/of opzet (en dus niet de inhoud) van de praktische opdracht wordt bepaald door de vaksectie.
- c. De praktische opdrachten worden opgesteld door de vaksectie.
- d. Bij praktische opdrachten die door een groep mogen worden uitgevoerd is de maximale groepsgrootte 4 personen. Hierbinnen bepaalt de vaksectie de groepsgrootte per praktische opdracht. De samenwerking moet akkoord verklaard worden door de examinerator.
Voor alle vakken geldt, dat bij een groepsopdracht er een groepsbeoordeling van het eindproduct is zodat elke kandidaat van die groep dezelfde beoordeling krijgt. In bijzondere gevallen kan hiervan afgeweken worden.
- e. De vaksectie stelt de beoordelingscriteria voor de praktische opdrachten vast en zorgt zelf voor afstemming met andere secties. De beoordelingscriteria worden gelijktijdig met de opdracht aan de kandidaat verstrekt.
- f. Het gewicht dat iedere praktische opdracht heeft voor het eindcijfer wordt, binnen de marges van de regelgeving, bepaald door de vaksectie.

- g. Om fraude tegen te gaan worden langere (onderzoeks)opdrachten intensief door de examinerator begeleid, zodat de examinerator het proces geheel kan volgen. Bij de presentatie dient de kandidaat bovendien een logboek en een getekende authenticiteitsverklaring in te leveren. Praktische opdrachten die niet intensief begeleid worden, kunnen worden afgerond met een vraaggesprek met de examinerator.
- h. De planning en de deadlines van praktische opdrachten per vak wordt geleverd door de vaksectie in overleg met de schoolleiding.
Met betrekking tot de planning stelt de school een deadline.
Inleverdata worden via PTA of studiewijzers vroegtijdig aan de kandidaat bekend gemaakt.
- i. De praktische opdrachten worden beoordeeld door de individuele examinerator, eventueel met een tweede beoordelaar uit de sectie.

6. Profielwerkstuk.

- a. Het profielwerkstuk heeft betrekking op minimaal één vak uit het examenpakket van de betreffende kandidaat. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer.
- b. De school geeft aan wanneer met het profielwerkstuk kan worden begonnen.
De school stelt een deadline en de inleverdata van de verschillende fasen worden via PTA en draaiboek vroegtijdig aan de kandidaat bekendgemaakt.
- c. Het profielwerkstuk moet gemaakt worden in een groep van 2 - 4 personen.
Alleen in bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken.
- d. De groep moet een onderzoeksvoorstel met een schets van de werkwijze ter goedkeuring voordragen. Daarbij bepaalt de groep, binnen de marges van de regelgeving en conform het draaiboek zoals dat door de school is opgesteld, welk(e) vak(ken) een bijdrage lever(t)(en) aan het profielwerkstuk. Na goedkeuring van het voorstel en de samenwerking krijgt de groep een docent-begeleider toegewezen.
- e. Bij de begeleiding van het profielwerkstuk is sprake van een hoofdbegeleider en eventueel een sub-begeleider. De sub-begeleider treedt op in het geval het profielwerkstuk betrekking heeft op meer dan één vak.
- f. De school stelt de beoordelingscriteria voor het profielwerkstuk vast. De groep krijgt een groepsbeoordeling, zodat ieder lid van die groep dezelfde beoordeling krijgt. In bijzondere gevallen kan hiervan afgeweken worden. De beoordeling wordt uitgedrukt in een cijfer op 1 decimaal op de schaal van 1 tot 10.
- g. Heeft het profielwerkstuk betrekking op meer dan één vak dan wordt dit beoordeeld door begeleider en sub-begeleider die samen het profielwerkstuk naar consensus beoordelen.
- h. Bij de presentatie van het profielwerkstuk dient de kandidaat een logboek en een getekende authenticiteits-verklaring in te leveren.

7. Handelingsdeel.

- a. Het aantal opdrachten voor het handelingsdeel per vak wordt bepaald door de vaksectie.
- b. De examinerator bepaalt de opzet en vorm (bijv. schriftelijk of mondeling) van de eigen handelingsopdrachten in overleg met de vaksectie.
- c. Met betrekking tot de planning stelt de school een deadline.
Inleverdata worden via PTA of planners vroegtijdig aan de kandidaat bekend gemaakt.
- d. Om te kunnen slagen voor het eindexamen dienen alle handelingsdelen met de beoordeling “voldoende” of “goed” te zijn afgesloten.
- e. Beoordelingscriteria voor het “voldoende” of “goed” uitvoeren van het handelingsdeel worden door de examinerator vastgesteld in overleg met de vaksectie.
De beoordelingscriteria worden gelijktijdig met de opdracht aan de kandidaat verstrekt.
- f. Bij handelingsdelen uitgevoerd door een groep krijgt de groep een groepsbeoordeling, zodat ieder groepslid dezelfde beoordeling krijgt. In bijzondere gevallen kan hiervan afgeweken worden.
- g. De beoordeling van handelingsdelen geschiedt door de individuele examinerator eventueel in samenspraak met de vaksectie. Alle handelingsdelen moeten voldoende worden afgesloten (zie bevorderingsnormen).

Het gebruik van AI bij schoolexamen, praktische opdracht, handelingsdeel, profielwerkstuk

Het is niet toegestaan om door AI gegenereerde teksten (zoals via ChatGPT) te gebruiken voor enig vak of onderdeel van het examendossier, tenzij de docent per vak en per opdracht expliciet heeft aangegeven onder welke voorwaarden dit wél is toegestaan. Als zulke richtlijnen ontbreken, wordt het gebruik van generatieve AI beschouwd als plagiaat. Plagiaat wordt aangemerkt als een onregelmatigheid.

8. Doubleren, zakken en herkansen.

8.1 Tijdsperiode examendossier.

De school neemt geen maatregelen om de tijdsperiode van het examendossier te beperken. Dit betekent dat toetsing met betrekking tot het examendossier kan plaatsvinden in het vierde, vijfde en zesde leerjaar.

8.2 Behoud van resultaten.

- a. Indien een kandidaat doubleert, vervallen alle behaalde resultaten van het te doubleren jaar. Een uitzondering hierop vormt het resultaat van een vak waarvan het schoolexamen in dat jaar is afgesloten met een voldoende eindresultaat. De kandidaat mag de resultaten van dat vak behouden. De kandidaat is dan vrijgesteld van het volgen van dit vak in het te doubleren jaar. Het eindcijfer schoolexamen blijft behouden en wordt meegewogen bij de overgang in het nieuwe schooljaar. De vrijkomende tijd wordt in overleg met kandidaat en ouders ingevuld. Kiest de kandidaat er voor het voldoende eindcijfer niet te behouden, dan vervallen alle behaalde resultaten en is de kandidaat verplicht het vak opnieuw te volgen en het programma van toetsing en afsluiting van dat jaar voor dit vak opnieuw te doen.
- b. Een kandidaat, die is afgewezen na het Centraal Examen, mag de resultaten van vakken, die in het betreffende leerjaar met uitsluitend een schoolexamen zijn afgesloten, behouden. De kandidaat is dan vrijgesteld van het volgen van dit vak in het te doubleren jaar. Het eindresultaat schoolexamen blijft behouden en wordt meegewogen bij het eindexamen in het nieuwe schooljaar. De vrijkomende tijd wordt in overleg met kandidaat en ouders ingevuld. Uitzondering hierop vormt het vak Lichamelijke Opvoeding. Kandidaten zijn verplicht in het te doubleren jaar de lessen LO te volgen.

Het resultaat van het profielwerkstuk mag behouden blijven. Of resultaten van praktische opdrachten behouden kunnen blijven is ter goedkeuring van de examencommissie.

Kiest de afgewezen kandidaat er voor het eindresultaat van een vak (met uitsluitend een schoolexamen) niet te behouden dan vervallen alle behaalde resultaten van het te doubleren jaar voor dit vak en is de kandidaat verplicht het vak opnieuw te volgen en het programma van toetsing en afsluiting van dat jaar opnieuw te doen.

8.3 Herkansingen.

8.3.1 Herkansingen van toetsen, praktische opdrachten, handelingsdelen en profielwerkstuk.

- Alle schoolexamenonderdelen (schriftelijke en mondelinge toetsen, praktische opdrachten, profielwerkstuk) zijn herkansbaar, tenzij in het PTA anders is aangegeven;
- Het maximale aantal herkansingen per toets bedraagt één;
- Zowel voldoende als onvoldoende resultaten mogen worden herkanst;
- In geval van herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer als eindcijfer voor de betreffende toets;
- Het herkansingsrecht is als volgt over de drie leerjaren van de bovenbouw verdeeld:

VWO 4

Het herkansingsrecht betreft uitsluitend de in Vwo 4 af te sluiten vakken ANW en Maatschappijleer uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel.

Na toetsweek 3: één herkansingsmogelijkheid voor ANW en één herkansingsmogelijkheid voor Maatschappijleer van de schoolexamentoetsen uit periode 1, 2 en 3.

VWO 5

In leerjaar Vwo 5 is geen herkansingsmogelijkheid.

Alle schoolexamenonderdelen uit Vwo 5 zijn herkansbaar in Vwo 6.

VWO 6

Na periode 1:

twee herkansingen betreffende de schoolexamentoetsen uit toetsperiode 1 of de schoolexamentoetsen uit de voorexamenjaren Vwo 4 en Vwo 5 (niet de vakken ANW en Maatschappijleer uit het gemeenschappelijk deel).

Na periode 2:

één herkansing uitsluitend betreffende de schoolexamentoetsen uit toetsperiode 2.

Na periode 3:

één herkansing uitsluitend betreffende de schoolexamentoetsen uit toetsperiode 3.

Kandidaten worden tijdig geïnformeerd over het aanmelden voor een herkansing.

Maatwerk:

Voor kandidaten, die via een Maatwerktraject een afwijkend programma volgen, is het aantal herkansingen van schoolexamentoetsen gelijk aan het hiervoor beschreven recht van kandidaten die het reguliere traject volgen.

8.3.2. Te laat inleveren van praktische onderdelen van het schoolexamen:

(praktische opdracht, handelingsdeel, profielwerkstuk)

De inleverdata van praktische onderdelen van het schoolexamen worden vermeld in PTA of planners. Een kandidaat, die een praktisch onderdeel van het schoolexamen (praktische opdracht, handelingsdeel, profielwerkstuk) te laat inlevert dient aan het einde van de betreffende periode dit onderdeel alsnog in te leveren.

Alleen voor de vakken ANW en Maatschappijleer gaat dit ten koste van een herkansingsmogelijkheid in Vwo 4.

Alleen voor CKV in Vwo 5 gaat dit ten koste van een herkansingsmogelijkheid in Vwo 6.

Voor alle vakken in Vwo 6 gaat dit ten koste van een herkansingsmogelijkheid in Vwo 6.

De kandidaat wordt verplicht hele dagen op school te werken om het onderdeel voldoende te krijgen, op data die de school vaststelt.

8.3.3. Handelingsdelen met “onvoldoende” beoordeling:

Voor bevordering naar een hoger leerjaar en het slagen voor het eindexamen is het een voorwaarde dat alle handelingsdelen met de beoordeling “voldoende” of “goed” zijn afgesloten.

Een kandidaat dient een handelingsdeel (of een deel daarvan), dat niet aan de gestelde criteria voldoet en daarmee “onvoldoende” is beoordeeld, opnieuw uit te voeren.

Alleen voor de vakken ANW en Maatschappijleer gaat dit ten koste van een herkansingsmogelijkheid in Vwo 4.

Alleen voor CKV in Vwo 5 gaat dit ten koste van een herkansingsmogelijkheid in Vwo 6.

Voor alle vakken in Vwo 6 gaat dit ten koste van een herkansingsmogelijkheid in Vwo 6.

De kandidaat wordt verplicht hele dagen op school te werken om het onderdeel voldoende te krijgen, op data die de school vaststelt.

8.3.4 Herkansing schoolexamen indien een kandidaat Vwo 5 doubleert:

Een kandidaat, die Vwo 5 doubleert, heeft recht op een herexamen voor een vak dat in Vwo 4 met een onvoldoende eindcijfer is afgesloten, mits het examen voor dit vak uitsluitend uit een schoolexamen bestaat.

Dit herexamen bestaat uit het verplicht volgen van een aangepast programma dat wordt afgerond met het hernieuwd afleggen van een schoolexamen. Het resultaat van het hernieuwd afgelegde schoolexamen vervangt het oorspronkelijke resultaat. Is het resultaat van het hernieuwd afgelegde schoolexamen lager dan het resultaat van het oorspronkelijke schoolexamen dan blijft het oorspronkelijke eindcijfer gehandhaafd. Vakken met uitsluitend een schoolexamen waarvan het eindresultaat voldoende is kunnen niet worden herkanst.

9. Afwezigheid bij schoolexamentoetsen (o.a. door ziekte).

Als een kandidaat door ziekte of om andere redenen niet kan deelnemen aan een toets voor het schoolexamen dient dit op de dag zelf, vóór aanvang van het schoolexamen, door de ouders/verzorgers te worden medegedeeld aan de verzuimcoördinator. Kandidaten die de 18-jarige leeftijd bereikt hebben, zijn bevoegd dit zelf te doen. Wordt hieraan niet voldaan dan kunnen maatregelen worden genomen als bij onregelmatigheden.

Een door geoorloofde afwezigheid gemist schoolexamen moet worden ingehaald. De examensecretaris stelt een schema op dat bindend is. Afwezigheid op het moment van herkansing van een al eerder afgelegde toets betekent dat de betreffende herkansingsmogelijkheid komt te vervallen.

10. Aanvullende bepalingen.

- a. Voor een kandidaat, die tijdens de examenperiode (leerjaar 4, 5 en 6) instroomt in Vwo, stelt de examensecretaris, in overleg met de schoolleiding, een op maat geschreven instroomplan op.
- b. Indien en voor zover het schoolexamen in een vak op mondelinge wijze plaatsvindt, kan dit op verzoek van de kandidaat of van de betrokken examinerator of op initiatief van de rector worden afgenomen door een plaatsvervangend examinerator, dit ter beoordeling aan de rector.
- c. Indien een kandidaat door twee of meer examineratoren in een vak wordt geëxamineerd, bepalen deze examineratoren in onderling overleg het cijfer van de schoolexamentoets. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundige gemiddelde van de beoordelingen van ieder van hen met inachtneming van het bepaalde in lid 3b van deze Regelingen Examendossier.
- d. In uitzonderlijke gevallen kan de rector, op gronden van billijkheid, besluiten tot een individuele aanpassing op de bepalingen in dit reglement
- e. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet beslist de rector.

C. CENTRAAL EXAMEN.

1. Eindexamenbesluit.

Het centraal examen wordt afgenomen conform het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Bij een onvolledig examendossier kan niet aan het centrale examen worden deelgenomen.

2. Extra examenvak.

- a. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegde gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die tenminste samen een eindexamen vormen.
- b. De keuze van een extra examenvak gebeurt in overleg met de examinerator.
- c. Voor de aanvang van het centrale examen kan de kandidaat een vak aanwijzen, dat bij de bepaling van de uitslag niet meetelt.
- d. De vakken die bij de bepaling van de uitslag wel meetellen dienen samen een eindexamen te blijven vormen.
- e. Een extra vak, dat bij de bepaling van de uitslag niet meetelt, wordt wel vermeld op de cijferlijst, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar maakt.

3. Verhinderig centraal examen.

- a. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij een of meer toetsen aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen te voltooien.
- b. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.

4. Examenzittingen.

(de regels b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, p en q zijn tevens van toepassing op schoolexamenzittingen)

- a. De kandidaten dienen 15 minuten voor de aanvang van het examen aanwezig te zijn en betreden na toestemming de examenruimte.
- b. Kandidaten, die te laat zijn, melden zich bij de secretaris van de examencommissie of, bij diens afwezigheid, bij de voorzitter.
- c. Kandidaten, die een half uur of meer te laat komen, kunnen niet meer aan de desbetreffende examenzitting deelnemen.
- d. Tassen, boeken, agenda's enz. mogen niet meegenomen worden in de examenruimte. Ook het meenemen van horloges en elektronische apparatuur (telefoons e.d.) is niet toegestaan met uitzondering van (grafische) rekenmachines.
- e. Papier (ook kladpapier) wordt door de school verstrekt.

- f. Kandidaten moeten pennen, potlood, passer, gum, geodriehoek en rekenmachine zelf meebrengen. Het gebruik van de grafische rekenmachine is uitsluitend bij het vak wiskunde toegestaan. Een lijst van toegestane hulpmiddelen wordt de kandidaten vroegtijdig ter hand gesteld.
- g. Al het werk moet met blauwe of zwarte pen gemaakt worden, dus niet met potlood. Uitzondering: het tekenen van grafieken en/of (wiskundige) figuren.
- h. Het gebruik van correctielak o.i.d. is niet toegestaan. Als er een fout gemaakt is, dan wordt deze netjes doorgestreept.
- i. De beantwoording van gesloten vragen vindt plaats door achter het nummer van de vraag een hoofdletter te plaatsen. De antwoorden van zowel de open vragen als gesloten vragen worden op hetzelfde examenpapier gegeven. Werk gemaakt op kladpapier wordt niet aanvaard.
- j. De kandidaat controleert voor aanvang of het juiste werk is ontvangen, vult vervolgens alle gegevens in en gaat na gegeven toestemming aan het werk.
- k. Tijdens de zitting verlaat niemand de examenruimte, anders dan met toestemming van de surveillanten.
- l. Fraude, of een poging daartoe, leidt onherroepelijk tot uitsluiting van het examen (zie art. A5 van dit reglement).
- m. De kandidaat mag geen vragen stellen over het werk.
- n. Een zitting mag na het eerste uur en voor het laatste kwartier verlaten worden. Is het werk af en nagekeken dan laat de kandidaat via het opsteken van de vinger weten dat hij/zij de examenruimte wil verlaten. Na toestemming van de surveillant mag de examenruimte worden verlaten.
- o. De opgaven mogen niet direct worden meegenomen. De kandidaat, die het werk na sluiting van de examenzitting wil ophalen, vermeldt de naam op de opgaven.
- p. Kandidaten, die vóór de sluiting van de zitting de examenruimte mogen verlaten, zorgen ervoor dat de overige kandidaten ongestoord door kunnen werken.
- q. Gemaakt examenwerk dat door kandidaten uit de examenruimte is meegenomen, wordt ongeldig verklaard.

D. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING.

1. Eindcijfer eindexamen.

- a. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 t/m 10.
- b. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundige gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centrale examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma 45 of minder zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond.

2. Vaststelling uitslag.

- a. De rector en de secretaris van het eindexamen stellen, in aanwezigheid van de vergadering van examineratoren, de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in artikel 3: Uitslag.
- b. De rector en de secretaris van het eindexamen bepalen de uitslag aan de hand van de eindcijfers van alle vakken waarin de kandidaat examen heeft gedaan.

3. Uitslag examenjaar 2027 (onder voorbehoud van wijzigingen).

Bij de bepaling van de uitslag wordt het gemiddelde van de gehele eindcijfers van Maatschappijleer, ANW, CKV en het Profielwerkstuk aangemerkt als het eindcijfer van één vak, het zogenaamde *combinatiecijfer*.

Alleen het combinatiecijfer weegt mee bij de uitslagbepaling.

De cijfers voor Maatschappijleer, ANW, CKV en het Profielwerkstuk worden, samen met het combinatiecijfer, wel op de cijferlijst vermeld.

NB: Voor kandidaten die na het behalen van hun Havodiploma zijn overgestapt naar Vwo en daarbij gebruik maken van het recht op vrijstelling voor een of meer van de vakken ANW, Maatschappijleer en CKV, wegen alleen de onderdelen mee waarvoor geen vrijstelling geldt.

De kandidaat, die een volledig eindexamen Vwo heeft afgelegd, is geslaagd indien:

- 1
 - de gemiddelde score voor het centraal examen is minimaal 5,5. Dit wordt berekend door alle centraal-examencijfers bij elkaar op te tellen en vervolgens te delen door het aantal vakken waarin centraal examen is gedaan. Alleen met een gemiddelde van 5,50 of hoger kan de kandidaat slagen.
- 2
 - voor de vakken Nederlands, Engels, Wiskunde is maximaal één keer het eindcijfer 5 behaald en de rest is 6 of hoger.
- 3
 - voor Lichamelijke Opvoeding heeft de kandidaat een "voldoende" of "goed" gescoord.
- 4
 - **De eindcijfers (het gemiddelde van schoolexamen en centraal examen) voldoen aan de volgende eisen:**
 - Alle eindcijfers zijn 6 of hoger.
 - **OF** één eindcijfer is een 5 en alle andere eindcijfers zijn 6 of hoger.
 - **OF** één eindcijfer is een 4 en de andere eindcijfers zijn 6 of hoger en het gemiddelde van de gehele eindcijfers is minimaal 6,0
 - **OF** twee eindcijfers zijn 5 en de andere eindcijfers zijn 6 of hoger en het gemiddelde van de gehele eindcijfers is minimaal 6,0
 - **OF** één eindcijfer is 4 en één eindcijfer is 5 en de andere eindcijfers zijn 6 of hoger en het gemiddelde van de gehele eindcijfers is minimaal 6,0
 - Een eindcijfer 3 of lager mag niet, ook niet bij de samenstellende onderdelen van het combinatiecijfer!

Conclusie: Wordt voldaan aan zowel voorwaarde 1, 2, 3 en 4, dan is de kandidaat geslaagd.

4. Herkansingsregeling Centraal Eindexamen.

De herkansingsregeling houdt in dat elke kandidaat na de eerste uitslagbepaling per examenjaar voor één vak mag deelnemen aan het centraal examen, voor zover dat mogelijk is, in een volgend tijdvak van hetzelfde examenjaar. Dat vak moet wel betrokken zijn geweest bij het vaststellen van de eerste uitslag. Deze mogelijkheid tot herexamen geldt uitsluitend voor de vakken waarin Centraal Eindexamen is gedaan en dus niet voor de vakken waarvan de afsluiting uit alleen een schoolexamen bestaat. Deze herkansingsmogelijkheid geldt ook voor kandidaten met extra vakken en kandidaten die volgens de eerste uitslagbepaling al geslaagd zijn. Behaalt de kandidaat een hoger cijfer dan vóór de eerste uitslagbepaling, dan geldt dat hogere cijfer. Behaalt de kandidaat bij deze herkansing een ongunstiger resultaat, dan geldt het eerder behaalde hogere cijfer. Herkansing tijdens het tweede tijdvak kan alleen plaatsvinden als de eerste uitslagbepaling is gebaseerd op de resultaten van een voltooid centraal examen eerste tijdvak.

Na het vaststellen van de uitslag krijgt de kandidaat informatie over de procedure voor deelname aan de herkansing CSE.

5. Definitieve uitslag.

Zodra de eerste uitslag voor een kandidaat is vastgesteld, deelt de rector deze schriftelijk aan de kandidaat mee. Deze uitslag is tevens de definitieve uitslag als de kandidaat afziet van een herkansing. Vindt herkansing plaats, dan vervangt de herkansingsuitslag de eerste uitslag. Pas op basis van de definitieve uitslag kunnen de officiële documenten als diploma's, cijferlijsten en certificaten worden uitgereikt.

6. Extra vakken en het herkansingsrecht m.b.t. het Centraal Eindexamen.

Een kandidaat met een extra vak heeft de mogelijkheid om dit vak in de herkansing van het Centraal Eindexamen te betrekken. Eerst bij het bepalen van de definitieve uitslag kan indien nodig een vak buiten beschouwing worden gelaten om te kunnen slagen.

E. OVERIGE BEPALINGEN.

1. Afwijking van examineren.

- a. De rector kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die aangepast is aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
- b. Het bevoegd gezag kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat, die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit. Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie. De afwijking kan, voor zover dit het centraal examen betreft, slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.

2. Ontheffing tweede moderne vreemde taal.

- a. Is er bij een kandidaat sprake van een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal, dan kan de kandidaat ontheffing voor de tweede moderne vreemde taal verkrijgen onder de volgende voorwaarden:
 - er is een deskundigenrapport aanwezig waaruit blijkt dat er sprake is van genoemde stoornissen en waaruit blijkt dat er aanleiding is tot het verlenen van ontheffing
 - de kandidaat heeft op grond van deze stoornissen en het deskundigenrapport ook in de eerste fase van het voortgezet onderwijs ontheffing gekregen voor het volgen van (een deel van) het onderwijs in de moderne vreemde talen.
 - de kandidaat volgt onderwijs in het profiel Natuur en Techniek of Natuur en Gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.
 In alle andere gevallen wordt geen ontheffing verleend.
- b. Heeft een kandidaat een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal dan wordt slechts ontheffing verleend voor de tweede moderne vreemde taal wanneer de kandidaat in de eerste fase van het voortgezet onderwijs ook ontheffing heeft gehad van het volgen van onderwijs in de vakken Duits en Frans op basis van zijn / haar andere moedertaal.

De kandidaat, waaraan de hiervoor omschreven ontheffing wordt verleend, dient in plaats van de tweede moderne vreemde taal een ander vak te kiezen met een studielast van ten minste 440 uren, passend binnen het vakkenaanbod van de school.

3. **Spreiding examen.**

Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat, ten aanzien van kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn en ten aanzien van kandidaten die lange tijd niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee opeenvolgende schooljaren wordt afgenomen.

4. **Bewaren examenwerk.**

Het werk van het schoolexamen en het centraal examen van de kandidaten, de lijsten en andere examenbescheiden worden gedurende tenminste zes maanden bewaard in het schoolarchief.

5. **Besprekingen schoolexamenwerk.**

Binnen tien werkdagen na afname bespreekt de examinerator het gecorrigeerde schoolexamenwerk. De kandidaten worden daarbij in de gelegenheid gesteld het gemaakte werk in te zien.

Gemaakt werk of een eventuele kopie daarvan blijft op school en wordt niet aan de kandidaat meegegeven.

6. **Centraal examen in eerder leerjaar.**

- a. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
- b. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
- c. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
- d. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

7. **Maatwerk.**

Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in hetzelfde vak op hoger niveau.

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op een hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, dan stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg in het tweede tijdvak.

Als een leerling deelneemt aan een hoger niveau, vervolgens in het tweede tijdvak examen doet op het oorspronkelijke niveau, dan beschouwt de school het gemaakte schoolexamen als dekkend voor dat niveau.

8. Inzien eindexamenwerk.

Iedere examenkandidaat heeft recht op inzage van zijn/haar gemaakte eindexamenwerk. De kandidaat vraagt via de vakdocent inzage aan. De vakdocent ontvangt het examenwerk van het examensecretariaat. De ruimte waarin de inzage plaatsvindt wordt in overleg met het examensecretariaat bepaald. Een kandidaat kan zich laten bijstaan door zijn/haar wettelijke vertegenwoordiger(s). Bij de bespreking is bij voorkeur een lid van de examencommissie, een lid van de schoolleiding en/of een andere examinerator aanwezig.

Bij aantoonbare onvolkomenheden kan het al vastgestelde cijfer zowel naar boven als naar beneden worden bijgesteld.

Gemaakt werk of een eventuele kopie daarvan blijft op school en wordt niet aan de kandidaat meegegeven.

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA)

F. ALGEMENE INFORMATIE MET BETREKKING TOT DE TOETSING.

De indeling van de toetsweken is als volgt:

Toetsweek 1: 3 – 7 november 2025

Toetsweek 2: 12 – 16 januari 2026

Toetsweek 3: 12 – 18 maart 2026

Toetsweek 4: 29 juni – 3 juli 2026

Schoolbrede deadlines afronding handelingsdelen en inleveren praktische opdrachten per periode:

De deadlines voor het inleveren van handelingsdelen en praktische opdrachten worden vermeld in het PTA van het vak of in de planners. Deze inleverdata zijn bindend.

Voor het schooljaar 2025-2026 gelden de volgende schoolbrede deadlines per periode:

Toetsperiode 1: 27 oktober 2025

Toetsperiode 2: 5 januari 2026

Toetsperiode 3: 9 maart 2026

Toetsperiode 4: 22 juni 2026

Verklaring van de toetscodes:

ST : Schriftelijke toets

MT : Mondelinge toets

HD : Handelingsdeel

PO : praktische opdracht / praktisch onderdeel toetsing

Verklaring van de toetsvormen:

S : schriftelijk

S* : schriftelijk met behulp van computer

P : presentatie of practicum

M : mondeling

V : verslag

PF : portfolio

TW : afname in toetsweek

G. PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA) PER VAK

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : Alle
Vak : Aardrijkskunde

1. Inleiding

- Het vak aardrijkskunde wordt afgesloten in leerjaar 6.
Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Domeinen voor het schoolexamen zijn:
 - Vaardigheden
 - Wereld
 - Aarde
 - Gebieden
 - Leefomgeving
 - Oriëntatie op studie en beroep
- Domeinen voor het centrale examen zijn:
 - Geografische benadering
 - Samenhang en verscheidenheid in de wereld
 - De aarde als natuurlijk systeem; samenhangen en diversiteit
 - Afbakening en gebiedskenmerken
 - Nationale en regionale vraagstukken

2. Toetsing

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen-dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
HD2	S*	1	voldoende afgerond	voldoende afgerond	80	Vaardighedentoets exogene en endogene krachten. (zie vakinhoudelijk)	A, C
HD3	S*	1	voldoende afgerond	voldoende afgerond	80	Vaardighedentoets bij Zuid-Amerika fysisch geografisch. (zie vakinhoudelijk)	A2, C1, D1
ST9	S	TW1	3	0	90	Zuid-Amerika: fysische geografie.	A1, C, D
HD4	S*	2	voldoende afgerond	voldoende afgerond	80	Vaardighedentoets bij Zuid-Amerika sociaal geografisch. (zie vakinhoudelijk)	A1, B, D2
ST10	S	TW2	3	0	90	Zuid-Amerika: sociale geografie.	A1, B, D
ST11	S	TW3	3	0	90	Nederland als leefomgeving: integraal waterbeleid.	A1, E
HD5	S*	4	voldoende afgerond	voldoende afgerond	80	Vaardighedentoets bij Nederland als leefomgeving. (zie vakinhoudelijk)	A2, E, F
HD6	V	4	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Excursie, zie vakinhoudelijk.	A2, E2, F
ST12	S	TW4	4	20%	120	Zuid-Amerika en Nederland als leefomgeving. Voorkennis van Domein Wereld en Aarde uit Vwo 4.	A1, B, C, D, E

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk**HD2 – HD3 – HD4 – HD5**

Gedurende het schooljaar worden er verschillende vaardighedentoetsen afgenomen. Er moet minimaal 60 procent van de punten behaald worden voor een voldoende. Bij aanvang van de vaardighedentoets is bekend hoe de punten tot stand komen. Er is één herkansing mogelijk, anders volgt een opdracht ten behoeve van de leerstof.

Uiterste inleverdata handelingsdelen:

HD2: 26 september 2025

HD3: 17 oktober 2025

HD4: 12 december 2025

HD5: 12 juni 2026

HD6 – Excursie

- Excursie is verplicht en zal plaatsvinden gedurende een activiteitendag.
- Excursie is onderdeel van het PTA.
- Onderdeel van Domein Leefomgeving.
- Excursie zal een dag(deel) beslaan.
- Exacte opdracht(en) voor de excursie wordt tijdens de lessen vooraf aan de excursie bekend gemaakt.
- Als op de dag van de excursie de opdrachten voldoende worden gevolgd en gemaakt, dan is het handelingsdeel afgerond op de dag zelf.
- **De excursie zal plaatsvinden op 8 juli 2026.**

Voor de consequentie van te laat ingeleverde praktische opdrachten en handelingsdelen, of onvoldoende handelingsdelen zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen.

ST12

- Gaat over alle behandelde stof uit Vwo 5, van de leerling wordt verwacht dat de stof van Systeem Aarde en Globalisering wordt doorgenomen die van toepassing is op het gebied Zuid-Amerika. Hier zal in de lessen nadrukkelijk aandacht aan besteed worden.

Hulpmiddelen

Bij alle toetsen mogen kandidaten gebruik maken van de Grote Bosatlas, of krijgen de kandidaten een kaartenkatern aangeleverd, vergelijkbaar als het kaartenkatern dat gebruikt wordt bij het centrale eindexamen. Bij het centrale eindexamen in Vwo 6 mogen kandidaten enkel gebruik maken van dit kaartenkatern en geen gebruik maken van de Grote Bosatlas.

4. ABC-doelen

HD2 sluit aan bij de volgende doelen: VA1, CH3, BH6, BV6

HD3 sluit aan bij de volgende doelen: BH8, VA1, KA2, VA3

HD4 sluit aan bij de volgende doelen: K4, HA2, CK11, CV8, CK5, CK7

HD5 sluit aan bij de volgende doelen: CV9, CH9, CK7

HD6 sluit aan bij de volgende doelen: CK8, CV1, BV7

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : N&G/N&T/E&M
Vak : Biologie

1. Inleiding

- Het vak biologie wordt afgesloten in leerjaar 6.
Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Het examendossier bestaat uit de volgende domeinen:
 - A. Vaardigheden
 - M. Molecuul- en celniveau
 - O. Orgaan- en organismeniveau
 - P. Populatie- en ecosysteemniveau

2. Toetsing

Methode: 10voorbiologie, Thieme Meulenhoff.

Toets Code	Vorm	Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen-dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Examendossiertoetsen Vwo 4 (2024-2025)							
ST5	S	2024 - 2025	0	10%	60	Gedrag en voortplanting H4, H5, H6 en H9.	A, M3, M6, M7, O2, O7, O8, O9, P4, P5
Toetsen Vwo 5 (2025-2026)							
PO3	P	1	1	2%		Biologie en maatschappij	A
ST6	S	TW1	3	0	90	Circulatie, ademhaling, huid Hoofdstuk 14, 15 en 22	A, M2, O1, O2
ST7	S	TW2	2	0	60	Afweer en cel differentiatie Hoofdstuk 3 en 21	A, M3, O3
PO4	P	3	1	3%	160	Practicumtoets	A, M1, M2
ST8	S	TW3	2	0	90	(Koolstof) Assimilatie, dissimilatie, planten Hoofdstuk 3, 10, 11 en 12	A, M2, O1
PO5	P + V	4	2	5%	160	Ecologisch onderzoek: veldwerk Ecologie, milieu en biologische diversiteit. Hoofdstuk 23, 24 en 25.	A12, M, O1, P1
ST9	S	TW4	2	0	90	Ecologie, milieu en ordening Hoofdstuk 23, 24 en 25	A, M, O1, P

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

Praktische opdrachten

De praktische opdrachten kunnen bestaan uit:

- Het uitvoeren van een onderzoek aan één of meer organisatieniveaus (van cel tot biosfeer).
- Een literatuurstudie naar aspecten van de levende natuur op één of meer organisatieniveaus (van cel tot biosfeer).

De praktische opdrachten worden bij voorkeur uitgevoerd in een groep van 3 kandidaten. De praktische opdracht wordt uitgevoerd op een manier zoals beschreven in het stappenplan voor de praktische opdracht van de natuurprofielen. Elk groepslid kan worden gevraagd toelichting te geven bij de gekozen presentatievorm. De beoordelingscriteria worden vooraf aan de kandidaten bekend gemaakt.

Verslagen van praktische opdrachten worden ingeleverd op It's learning. De deadlines voor inleveren worden aangegeven op It's learning. Handgeschreven werk, zoals microscopietekeningen worden voor de deadline ingeleverd bij de docent. Als er geen deadline is gegeven dan is de schoolbrede deadline van die periode van toepassing (zie onderdeel F. van het PTA).

ICT

Bij de verschillende onderdelen van het examendossier is de kandidaat in staat gebruik te maken van de diverse toepassingen van informatie- en communicatietechnologie.

Hulpmiddelen

Bij alle toetsen mogen kandidaten gebruik maken van het informatieboek BiNaS (7^e druk).

4. ABC-doelen

PO3 sluit aan bij de volgende doelen: AH1, BV2, BH6

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : Gemeenschappelijk deel
Vak : CKV

1. Inleiding

- Het vak Culturele en Kunstzinnige Vorming wordt afgesloten in leerjaar 5.
- Het examen bestaat alleen uit een schoolexamen.
- Het vak wordt na elke periode van het schooljaar met een beoordeling afgesloten.
- Het schoolexamen heeft betrekking op de volgende domeinen:
 - A. Verkennen
 - B. Verbreden
 - C. Verdiepen
 - D. Verbinden

2. Toetsing

Toets		Afname periode	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm					
PO1	P + S	1	20%		2x Ontdekking van de week. Cultureel zelfportret. Eén van de dimensies CKV examenprogramma. 1x Route 1 opdracht. 1x Route 1, 2 of 3 opdracht.	A, B
PO2	P + S	2	25%		2x Ontdekking van de week. Cultureel zelfportret. Eén van de dimensies CKV examenprogramma. 1x Route 1 opdracht. 1x Route 1, 2 of 3 opdracht.	A, B
PO3	P + S	3	25%		2x Ontdekking van de week. Cultureel zelfportret. Eén van de dimensies CKV examenprogramma. 1x Route 1 opdracht. 1x Route 1, 2 of 3 opdracht.	C, D
PO4	P + S	4	30%		Groot onderzoek welke een praktische component kan hebben. Gebruik maken van kunsttheoretische en/of cultuurhistorische kennis. Presentatie onderzoek.	C, D

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde praktische opdrachten en onderdelen en is het eindcijfer schoolexamen voor het vak CKV.

3. Vakinhoudelijk

Culturele activiteiten

De kandidaat heeft actief deelgenomen aan meerdere culturele activiteiten in leerjaar Vwo 5.

Daarbij moet gedacht worden aan:

- het bezoeken van tentoonstellingen en/of collecties voor beeldende kunst en/of vormgeving;
- het bezoeken van, of zelf deelnemen aan concerten, dans- en filmvoorstellingen, toneelstukken, etc.;
- het deelnemen aan workshops of excursies (architectuurwandelingen, beeldenroutes e.d.);
- het lezen van werken uit de (wereld)literatuur.

De culturele activiteiten zijn gespreid naar de verschillende kunstdisciplines in beeldende kunst, vormgeving, toegepaste kunst, architectuur, dans, drama, literatuur, film fotografie, nieuwe media en muziek.

CKV-weblog

Op het CKV-weblog wordt de inhoudelijke verwerking van opdrachten en onderzoeken geplaatst. De reflectie op de diverse onderdelen uit de les, excursie en de eigen culturele activiteiten behoren hier ook toe.

Lessen CKV

De lessen worden opgenomen in het reguliere rooster. De opdrachten worden in een vaklokaal op It's learning geplaatst. Alle kandidaten in Vwo 5 volgen CKV gedurende het gehele schooljaar.

Inleverdata

PO1 weblog deadline: 27 oktober 2025

PO2 weblog deadline: 5 januari 2026

PO3 weblog deadline: 9 maart 2026

PO4 weblog deadline: 22 juni 2026

Belangrijk:

De praktische opdrachten dienen op de schoolbrede deadline te zijn ingeleverd (zie onderdeel F. van het PTA). Is dit niet het geval dan moet de leerling een herkansing inzetten in Vwo 6. Voor de consequentie van te laat ingeleverde praktische opdrachten, zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen.

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : Gemeenschappelijk deel
Vak : Duits

1. Inleiding

- Het vak Duits wordt afgesloten in leerjaar 6.
Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Het vak Duits bestaat uit de domeinen:
 - Leesvaardigheid
 - Kijk- en Luistervaardigheid
 - Gespreksvaardigheid
 - Schrijfvaardigheden
 - Literatuur
 - Oriëntatie op studie en beroep

2. Toetsing

Methode: Neue Kontakte Lehraufgabenbuch Flex 5 Vwo. Editie 7.1

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen-dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
ST6	S	1	1	0	35	Hoofdstuk 1	A
ST7	S	1	1	0	2x35	Kijk- en luistervaardigheid	B
HD3	S	1 en 2	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Verwerkingsopdrachten literaire werken (zie vakinhoudelijk)	A, E
ST8	S	TW2	2	0	90	Leesvaardigheid	A
ST9	S	3	1	0	35	Hoofdstuk 3	A
ST10	S*	TW3	1	0	90	Schrijfvaardigheid (ICT-toets)	D
HD4	S	3 en 4	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Verwerkingsopdrachten literaire werken en burgerschap (zie vakinhoudelijk)	A, E
MT2	M	TW4	1	0	15	Gespreksvaardigheid	C

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

Handelingsdeel literatuur:

In periode 1-2 (deadline: 08-12-25) en in periode 3-4 (deadline: 01-06-26) worden er literaire werken gelezen. Bij de literaire werken wordt er een verwerkingsopdracht gemaakt. De inleverdata voor de verwerkingsopdrachten staan in de periodeplanner (It's learning). De verwerkingsopdrachten bij deze literaire werken en de literatuurlessen komen terug op het schriftelijk schoolexamen "literatuur", in schooljaar 2026-2027 als onderdeel van het schoolexamen Vwo 6. Leerlingen met afgekeurde en/of ontbrekende verwerkingsopdrachten worden in Vwo 6 uitgesloten van deelname aan dit schoolexamen.

Voor de consequentie van onvoldoende handelingsdelen zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen.

Aanvullende bepaling:

Zittenblijvers en instromers lezen in leerjaar 5 nieuwe literaire werken.

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : E&M
Vak : Economie

1. Inleiding

- Het vak economie wordt afgesloten in leerjaar 6.
 Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- De domeinen en concepten:
 - A. Vaardigheden
 - B. Concept Schaarste
 - C. Concept Ruil
 - D. Concept Markt
 - E. Concept Ruilen over de tijd
 - F. Concept Samenwerken en onderhandelen
 - G. Concept Risico en informatie
 - H. Concept Welvaart en groei
 - I. Concept Goede tijden, slechte tijden
 - J. Onderzoek en Experiment
 - K. Keuzeonderwerpen

2. Toetsing

Methode: Cumulus.

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
Examendossiertoetsen Vwo 4 (2024-2025)							
ST4	S	2024 - 2025		10%	120	Onderwerpen welvaart en geldzaken	E, G, H, K
Toetsen Vwo 5 (2025-2026)							
HD3	S + V	1 t/m 4	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Actualiteitsmap inleveren	J, K
ST5	S	TW1	1	0	90	Markt 4.1 Vraag en aanbod 4.2 Elasticiteiten 4.3 Overheidsingrijpen	D1, D3, E1
ST6	S	TW2	2	0	90	Markt 4.3 Overheidsingrijpen 4.4 Volkomen concurrentie	D1, D3, F2
ST7	S	TW3	2	0	90	Pluralisme 4.4 Volkomen concurrentie 4.5 Marktvormen 5.4 Principaal-agent	D1, D2, D3, G1, G2, G3

ST8	S	TW4	2	20%	120	Arbeid en pensioen 3.1 Speltheorie 5.1 Arbeid: vraag en aanbod 5.2 Arbeid: werkloosheid 5.3 Pensioen K.1 Gedragseconomie Toetsing leerstof geheel Vwo 5. Hoofdstuk 3, 4.1 t/m 4.5 en 5.1 t/m 5.4	F1, H3, I1, E2, G6, K
-----	---	-----	---	-----	-----	--	--------------------------------

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

Naast de standaardstof wordt ook geoefend met **examenopgaven op Havo en Vwo niveau**.

Na elke periode volgt een toets over alle behandelde stof.

Handelingsdelen
HD3 – Actualiteitenmap Economie

- In periode 1 t/m 4 verzamelen leerlingen volgens schema artikelen die betrekking hebben op de economische actualiteit.
- Iedere leerling zoekt minstens één keer per jaar een artikel (conform schema), maakt hierover een korte presentatie en zorgt voor tenminste drie verwerkingsvragen. Deze worden door alle leerlingen gemaakt en gepresenteerd in een actualiteitsmap.
- Met betrekking tot beoordeling wordt hierover gecommuniceerd in het vaklokaal.

Voor de consequentie van onvoldoende handelingsdelen zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen.

Gebruik van de grafische rekenmachine

Bij het schoolexamen en het centraal examen is **de grafische rekenmachine NIET toegestaan**, de eenvoudige rekenmachine uit het basispakket uiteraard wel. Daarom mag in Vwo 5 **ook tijdens de lessen en toetsen** voor het vak economie de grafische rekenmachine niet worden gebruikt.

4. ABC-doelen

HD3 sluit aan bij de volgende doelen: BK1, BK6, BV6, BH6

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : Gemeenschappelijk deel
Vak : Engels

1. Inleiding

- Het vak Engels wordt afgesloten in leerjaar 6.
Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Het vak Engels bestaat uit de domeinen:
 - Leesvaardigheid
 - Kijk- en Luistervaardigheid
 - Gespreksvaardigheid
 - Schrijfvaardigheid
 - Literatuur
 - Oriëntatie op studie en beroep

2. Toetsing

Methode: Of Course Vwo 5, een selectie uit de units 1 t/m 5.

Reader examentraining, vanaf periode 2 differentiatie.

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
ST5	S	1	2	0	60	Leesvaardigheid.	A, D
ST6	S	TW1	2	0	60	Unit 1: idioom, grammatica en leesvaardigheid.	A, D, E
ST7	S	2	2	0	60	Unit 2: idioom, grammatica en leesvaardigheid.	A, D
PO5	M	TW2	3	0	20	Gespreksvaardigheid en literatuur boek 1.	A, C, E
ST8	S	3	2	0	60	Unit 3 en 4: idioom, grammatica en leesvaardigheid.	A, D
HD2	S	3	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Portfolio	A, D
PO6	S*	TW3	2	0	90	Schrijfvaardigheid (ICT-toets).	A, D
PO7	S	4	2	0	60	Kijk- en Luistervaardigheid.	A, B
HD3	S*	4	voldoende afgerond	voldoende afgerond	60	Literatuuurdossier: boektoets en voorbereidende opdracht (zie vakinhoudelijk).	A, D, E
ST9	S*	TW4	3	10%	120	Literatuur en leesvaardigheid. English literary history (ICT-toets).	A, D, E

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

Voor de leertoetsen ST6, ST7 en ST8 geldt 75% = 5,5.

Voor de vaardigheidstoetsen en PO-opdrachten is een andere normering van toepassing.

Specifieke leerstof wordt via de periodeplanners aan de leerlingen opgegeven (It's learning).

Handelingsdelen en praktische opdrachten:

- **2 boeken (samen minimaal 300 bladzijden).**
- **1 mondeling** (onderdeel PO5) en **1 boektoets.**
(ter voorbereiding op literatuurexamen Vwo 6)

Het **handelingsdeel literatuur (HD3)** moet worden afgesloten. Leerlingen bereiden de boektoets voor en nemen het boek en de voorbereidende opdracht mee bij de afname van de boektoets.

Literatuurdossier

bevat aan het einde van klas 6:

- 5 boeken
- oorspronkelijk Engels werk
- titels met instemming van de docent
- samen minimaal 750 bladzijden
- waarvan 1 roman uit de 19^e eeuw
- verhalenbundels zijn NIET toegestaan
- maximaal 1 titel van een auteur

Literatuurgeschiedenis (geïntegreerd in de readers en getoetst in het examendossier).

Belangrijk:

De praktische opdrachten en handelingsdelen dienen op de schoolbrede deadline voldoende te zijn afgerond (zie onderdeel F. van het PTA). Is dit niet het geval dan wordt de leerling op een door de school te bepalen moment verplicht dit op school alsnog in orde te maken. Voor de consequentie van te laat ingeleverde praktische opdrachten en handelingsdelen, of onvoldoende handelingsdelen zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen.

Doubleren en instroom

Zowel leerlingen die doubleren in Vwo 5 als instromers uit Havo 5 **volgen het gehele literatuurprogramma van Vwo 5**, zowel PO5 als HD3.

4. ABC-doelen

PO5 sluit aan bij de volgende doelen: VA5, BH2

HD2 sluit aan bij de volgende doelen: KA2, CK7, BH1

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : Gemeenschappelijk deel
Vak : Frans

1. Inleiding

- Het vak Frans wordt afgesloten in leerjaar 6.
 Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Het vak Frans bestaat uit de domeinen:
 - A. Leesvaardigheid
 - B. Kijk- en Luistervaardigheid
 - C. Gespreksvaardigheid
 - D. Schrijfvaardigheid
 - E. Literatuur
 - F. Oriëntatie op studie en beroep

2. Toetsing

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
ST5	S	TW1	1	0	90	Leertoets Hoofdstuk 1 en Leesvaardigheid	A, D1
MT2	M	2	1	0	10	Spreekvaardigheid	C, E, F
ST6	S	TW2	1	0	90	Leertoets Hoofdstuk 2 en Schrijfvaardigheid	A, D1, F
ST7	S	TW3	1	0	90	Leertoets Hoofdstuk 4 en 5 en kijk- en luistervaardigheid	A, B, D1
MT3	M	4	1	5%	20	Groepsmondeling (gespreksvaardigheid) over literatuur	A, C, E
ST8	S	TW4	3	0	90	Leertoets Hoofdstuk 1 t/m 7 en Leesvaardigheid.	A, E

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

-

4. ABC-doelen

MT2 en MT3 sluiten aan bij de volgende doelen: BH4, BV3, BV1

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : C&M/E&M
Vak : Geschiedenis

1. Inleiding

- Het vak geschiedenis wordt afgesloten in leerjaar 6.
Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Het vak geschiedenis bestaat uit de domeinen:
 - Historisch besef: de vaardigheden
 - Oriëntatiekennis: de tien tijdvakken
 - Thema's
 - Geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie
 - Oriëntatie op studie en beroep

2. Toetsing

Toets Code	Vorm	Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen-dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Examendossiertoetsen Vwo 4 (2024-2025)							
HD1	V	2024	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Thema 1: Historische literatuur.	A, B, C, E
PO1	V	- 2025	1	5%		Thema 2: 'Fake News?' Interpretatie van bronnen.	A, B, C, E
HD2	V		voldoende afgerond	voldoende afgerond		Geschiedenis van de rechtsstaat en de parlementaire democratie.	B, D
Toetsen Vwo 5 (2025-2026)							
ST5	S	TW1	1	0	90	TV7 Tijd van pruiken en revoluties. TV8 Tijd van burgers en stoommachines. Herhaling Tijdvak 1 t/m 4.	A, B, D
PO2	V	2	1	5%		Thema 3: Historische documentaire.	A, B, C, E
ST6	S	TW3	2	0	90	TV9 Tijd van wereldoorlogen. Herhaling Tijdvak 5 en 6.	A, B, C
ST7	S	TW4	2	10%	120	TV10 Tijd van televisie en computer. Herhaling Tijdvak 1 t/m 9. Thema 4: Internationale betrekkingen.	A, B, C, E
Alleen voor C&M							
HD3	S	3 en 4	voldoende afgerond	voldoende afgerond	40 SLU	Thema 5: Het Rijksmuseum. Nadere informatie via vakdocent.	A, B, C, E

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

Hulpmiddelen

Bij elke schriftelijke toets mag een woordenboek Nederlands en een Kenmerkende Aspectenkaart worden gebruikt. Deze worden door de school verstrekt.

PO2 – Historische documentaire.

Leerlingen doen een historisch onderzoek naar een zelfgekozen onderwerp. Het resultaat van dit onderzoek wordt verwerkt in een zelf gemaakte documentaire.

Deadline: eind december 2025 (exacte deadline gespecificeerd in periodeplanner It's learning).

HD3 – Het Rijksmuseum.

Leerlingen met een C&M-profiel selecteren kunstwerken rondom een historisch thema/onderwerp en schrijven daar museumteksten en een begeleidende tekst bij. De criteria voor het handelingsdeel worden door de docent met leerlingen gedeeld.

Deadline: eind mei 2026 (exacte deadline gespecificeerd in periodeplanner It's learning).

4. ABC-doelen

PO2 sluit aan bij de volgende doelen: AH1, AV3, AH3, AV4, BH2, CH6, CK10

HD3 sluit aan bij de volgende doelen: AV3, CK10

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : C&M
Vak : Kunst Algemeen –
 Beeldende Vormgeving

1. Inleiding

- Het vak Kunst Algemeen en Beeldende Vormgeving wordt afgesloten in leerjaar 6.
- Het examen bestaat uit een schoolexamen voor Kunst Beeldende Vormgeving en een centraal examen voor Kunst Algemeen.
- Het vak Kunst Algemeen (cultuurgeschiedenis) bestaat uit de domeinen:
 - Vaardigheden en benaderingswijzen
 - Invalshoeken voor reflectie
 - Onderwerpen
- Het vak Kunst Beeldende Vormgeving bestaat uit de domeinen:
 - Vaktheorie (schriftelijke toets en/of verslag)
 - Praktijk
 - Oriëntatie op studie en beroep

2. Toetsing

Het centraal examen

- Bestaat uit Kunst Algemeen (KUA).
- Voor de theoretische toetsing van de examenonderdelen gedurende het schooljaar wordt gebruik gemaakt van het toets programma WOOTS. Leerlingen dienen hiervoor zelf een koptelefoon/oortjes mee te nemen.
- Het centraal examen in Vwo 6 wordt afgenomen in het toets programma FACET. Leerlingen dienen hiervoor zelf een koptelefoon/oortjes mee te nemen.

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
PTA KUNST ALGEMEEN							
ST1	S*	TW1	1	0	45	Behandelde lesstof periode 1.	A, B, C
ST2	S*	TW2	1	0	45	Behandelde lesstof periode 1 en 2.	A, B, C
ST3	S*	TW3	1	0	45	Behandelde lesstof periode 1 t/m 3.	A, B, C
ST4	S*	TW4	1	0	90	Behandelde lesstof periode 1 t/m 4.	A, B, C

Het schoolexamen

- Heeft betrekking op de domeinen A, B en C van Kunst Beeldende Vormgeving.
- Bij Kunst Beeldende Vormgeving wordt 0% van het schoolexamen behaald in Vwo 4, 60% in Vwo 5 en 40% in Vwo 6.

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
PTA KUNST BEELDENE VORMGEVING							
PO5	P/V en PF	1	1	15%		Praktijkopdracht: autonoom / toegepast en toegepaste vaktheorie.	A, B
PO6	P/V en PF	2	2	15%		Praktijkopdracht: autonoom / toegepast en toegepaste vaktheorie.	A, B
PO7	P/V en PF	3	1	15%		Praktijkopdracht: autonoom / toegepast en toegepaste vaktheorie.	A, B
PO8	P/V en PF	4	2	15%		Praktijkopdracht: autonoom / toegepast en toegepaste vaktheorie.	A, B

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen, zowel Kunst Algemeen als Kunst Beeldende Vormgeving.

3. Vakinhoudelijk**KUNST ALGEMEEN**

De opzet van de contacturen is verdeeld over Instructielessen en Zelfstudietijd:

- De docent geeft een inleiding op één van de examenonderwerpen.
- De leerling maakt kennis met diverse invalshoeken t.a.v. kunst en wordt vervolgens aangestuurd om deze benadering zelfstandig eigen te maken door deelonderwerpen en invalshoeken individueel en/of in werkgroepen uit te werken.
- De leerling houdt presentaties van de resultaten van het onderzoek in de werkgroepen.

Toelichting op de domeinenDomein B Invalshoeken voor reflectie

Kennis en vaardigheden m.b.t. de invalshoeken die cruciaal zijn bij het verwerven van inzicht in de maatschappelijke functies van kunst in culturele contexten, genoemd in domein C.

Invalshoeken voor reflectie:	Algemene Vraag
Kunst en religie, levensbeschouwing;	Hoe verbeelden kunsten het denken, ideeën van mensen?
Kunstenaar en opdrachtgever; politieke economische macht;	Hoe verloopt de opleiding van de kunstenaar? Hoe is de verhouding tussen de kunstenaar en de opdrachtgever?
Kunst en esthetica;	Welke schoonheidsopvattingen heersen?
Kunst en vermaak;	Welke functies van vermaak hebben kunsten?
Kunst wetenschap en techniek;	Wat is de verhouding van kunst tot wetenschap en techniek?
Kunst intercultureel;	Welke waarderingen worden gekoppeld aan eigen en andere cultuur?

Domein C onderwerpen

Onderwerpen uit de geschiedenis van de Westerse cultuur, bedoeld om de kandidaat inzicht te verschaffen in samenhangen tussen kunst en culturele en maatschappelijke economische en politieke context.

Onderwerpen Centraal Examen				
2027	Cultuur van de kerk in de elfde tot en met de veertiende eeuw.	Cultuur van romantiek en realisme in de negentiende eeuw.	Cultuur van het moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw.	Massacultuur in de tweede helft van de twintigste eeuw.

VWO 5:

Verplichte onderwerpen:

- Cultuur van de kerk in de elfde tot en met veertiende eeuw.
- Cultuur van romantiek en realisme in de negentiende eeuw.
- Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw.

VWO 6:

Verplichte onderwerpen:

- Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw.
- Massacultuur vanaf 1950.

In de door ons gehanteerde werkwijze maken we gebruik van:

- Art History. Het tekstboek en ICT licentie. (Met bijbehorende video, muziek en beeldend materiaal en oefeningen.)
- Eigen materiaal zowel bestaand als nog te ontwikkelen. Veel daarvan is te vinden in It's Learning. (Materiaal op multimediategebied. CD, video, muziek, beeldmateriaal.)

KUNST BEELDDE VORMGEVING

Opdrachtbeschrijvingen, exacte inlever- en presentatiedata en de beoordelingscriteria staan vermeld in de periodeplanner (It's learning). De praktische opdrachten dienen op de schoolbrede deadline voldoende te zijn afgerond (zie onderdeel F. van het PTA). Is dit niet het geval dan wordt de leerling op een door de school te bepalen moment verplicht dit op school alsnog in orde te maken. Voor de consequentie van te laat ingeleverde praktische opdrachten zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen.

De opzet van de contacturen is verdeeld over Instructielessen en Zelfstudietijd:

- De docent geeft een inleiding in het onderwerp/thema van een bepaalde periode. Praktijkopdrachten worden ook in It's learning geplaatst als les. Leerling kan deze zelf bekijken.
- De leerling voert zelfstandig een beeldanalyse uit en werkt zelfstandig aan huiswerkopdrachten ter voorbereiding op de praktijklessen.
- De leerling werkt zelfstandig in de contacturen en krijgt feedback van klasgenoten en van de docent, middels klassengesprek en presenteren.

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : C&M
Vak : Kunst Algemeen –
 Drama

1. Inleiding

- Het vak Kunst Algemeen en Drama wordt afgesloten in leerjaar 6.
- Het examen bestaat uit een schoolexamen voor Kunst Drama en een centraal examen voor Kunst Algemeen.
- Het vak Kunst Algemeen (cultuurgeschiedenis) bestaat uit de domeinen:
 - A. Vaardigheden en benaderingswijzen
 - B. Invalshoeken voor reflectie
 - C. Onderwerpen
- Het vak Kunst Drama bestaat uit de domeinen:

A.	Vaktheorie met subdomeinen	A1: Drama en maatschappij A2: Betekenis A3: Beschouwen
B.	Praktijk met subdomeinen	B1: Spelen B2: Vormgeven B3: Presenteren
C.	Oriëntatie op studie en beroep	

2. Toetsing

Het centraal examen

- Bestaat uit Kunst Algemeen (KUA).
- Voor de theoretische toetsing van de examenonderdelen gedurende het schooljaar wordt gebruik gemaakt van het toets programma WOOTS. Leerlingen dienen hiervoor zelf een koptelefoon/oortjes mee te nemen.
- Het centraal examen in Vwo 6 wordt afgenomen in het toets programma FACET. Leerlingen dienen hiervoor zelf een koptelefoon/oortjes mee te nemen.

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen-dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
PTA KUNST ALGEMEEN							
ST1	S*	TW1	1	0	45	Behandelde lesstof periode 1.	A, B, C
ST2	S*	TW2	1	0	45	Behandelde lesstof periode 1 en 2.	A, B, C
ST3	S*	TW3	1	0	45	Behandelde lesstof periode 1 t/m 3.	A, B, C
ST4	S*	TW4	1	0	90	Behandelde lesstof periode 1 t/m 4.	A, B, C

Het schoolexamen

- Heeft betrekking op de domeinen A, B en C van Kunst Drama.
- Bij Kunst Beeldende Vormgeving wordt 0% van het schoolexamen behaald in Vwo 4, 55% in Vwo 5 en 45% in Vwo 6 (inclusief 2 schoolexamens Kunst Algemeen).

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
PTA KUNST DRAMA							
PO5	P/V	1/2	1	15%		Voorstelling dramatiseren maken en presenstatie.	A, B
PO6	V	2/3	2	15%		Dramatiseerconcept en Script.	A, B
PO7	P	3	1	10%		Repetitieproces en Presentatie voorstelling (gezamenlijk met H5).	A, B
PO8	P/V	4	2	15%		Monologen: Onderzoek en productie.	A, B

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen, zowel Kunst Algemeen als Kunst Beeldende Vormgeving.

3. Vakinhoudelijk

KUNST ALGEMEEN

De opzet van de contacturen is verdeeld over Instructielessen en Zelfstudietijd:

- De docent geeft een inleiding op één van de examenonderwerpen.
- De leerling maakt kennis met diverse invalshoeken t.a.v. kunst en wordt vervolgens aangestuurd om deze benadering zelfstandig eigen te maken door deelonderwerpen en invalshoeken individueel en/of in werkgroepen uit te werken.
- De leerling houdt presentaties van de resultaten van het onderzoek in de werkgroepen.

Toelichting op de domeinen

Domein B Invalshoeken voor reflectie

Kennis en vaardigheden m.b.t. de invalshoeken die cruciaal zijn bij het verwerven van inzicht in de maatschappelijke functies van kunst in culturele contexten, genoemd in domein C.

Invalshoeken voor reflectie:	Algemene Vraag
Kunst en religie, levensbeschouwing;	Hoe verbeelden kunsten het denken, ideeën van mensen?
Kunstenaar en opdrachtgever; politieke economische macht;	Hoe verloopt de opleiding van de kunstenaar? Hoe is de verhouding tussen de kunstenaar en de opdrachtgever?
Kunst en esthetica;	Welke schoonheidsopvattingen heersen?
Kunst en vermaak;	Welke functies van vermaak hebben kunsten?
Kunst wetenschap en techniek;	Wat is de verhouding van kunst tot wetenschap en techniek?
Kunst intercultureel;	Welke waarderingen worden gekoppeld aan eigen en andere cultuur?

Domein C onderwerpen

Onderwerpen uit de geschiedenis van de Westerse cultuur, bedoeld om de kandidaat inzicht te verschaffen in samenhangen tussen kunst en culturele en maatschappelijke economische en politieke context.

Onderwerpen Centraal Examen				
2027	Cultuur van de kerk in de elfde tot en met de veertiende eeuw.	Cultuur van romantiek en realisme in de negentiende eeuw.	Cultuur van het moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw.	Massacultuur in de tweede helft van de twintigste eeuw.

VWO 5:

Verplichte onderwerpen:

- Cultuur van de kerk in de elfde tot en met veertiende eeuw.
- Cultuur van romantiek en realisme in de negentiende eeuw.
- Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw.

VWO 6:

Verplichte onderwerpen:

- Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw.
- Massacultuur vanaf 1950.

In de door ons gehanteerde werkwijze maken we gebruik van:

- Art History. Het tekstboek en ICT licentie. (Met bijbehorende video, muziek en beeldend materiaal en oefeningen.)
- Eigen materiaal zowel bestaand als nog te ontwikkelen. Veel daarvan is te vinden in It's Learning. (Materiaal op multimediategebied. CD, video, muziek, beeldmateriaal.)

Kunst drama

Bij Praktijk drama is de opzet van de contacturen verdeeld over Instructielessen en Zelfstudietijd:

Binnen de instructielessen wordt er uitleg gegeven over de opdracht. Daarnaast wordt er door de docent geregisseerd en gecoacht. Binnen de zelfstudietijd maakt de leerling de opdracht eigen, leert teksten, regelt de voorwaarden voor een goede voorstelling.

Opdrachtbeschrijvingen, inlever- en presentatiedata en de beoordelingscriteria staan vermeld in de planner en dienen op de deadline van de betreffende periode te zijn afgerond. Zie hiervoor onderdeel F van het PTA. Is dit niet het geval dan wordt de leerling op een door de school te bepalen moment verplicht dit op school alsnog in orde te maken. Zie hiervoor onderdeel 8.3 van het examenreglement: Herkansingen.

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : C&M
Vak : Kunst Algemeen –
 Muziek

1. Inleiding

- Het vak Kunst Algemeen en Muziek wordt afgesloten in leerjaar 6.
- Het examen bestaat uit een schoolexamen voor Kunst Muziek en een centraal examen voor Kunst Algemeen.
- Het vak Kunst Algemeen (cultuurgeschiedenis) bestaat uit de domeinen:
 - A. Vaardigheden en benaderingswijzen
 - B. Invalshoeken voor reflectie
 - C. Onderwerpen
- Het vak Kunst Muziek bestaat uit de domeinen:
 - Domein A: Vaktheorie
 - A1: Waarnemen en weten
 - A2: Analyseren en interpreteren
 - A3: Muziek en cultuur
 - Domein B: Praktijk
 - B1: Zingen en spelen
 - B2: Improviseren en componeren
 - Domein C: Oriëntatie op studie en beroep

2. Toetsing

Het centraal examen

- Bestaat uit Kunst Algemeen (KUA).
- Voor de theoretische toetsing van de examenonderdelen gedurende het schooljaar wordt gebruik gemaakt van het toets programma WOOTS. Leerlingen dienen hiervoor zelf een koptelefoon/oortjes mee te nemen.
- Het centraal examen in Vwo 6 wordt afgenomen in het toets programma FACET. Leerlingen dienen hiervoor zelf een koptelefoon/oortjes mee te nemen.

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
PTA KUNST ALGEMEEN							
ST1	S*	TW1	1	0	45	Behandelde lesstof periode 1.	A, B, C
ST2	S*	TW2	1	0	45	Behandelde lesstof periode 1 en 2.	A, B, C
ST3	S*	TW3	1	0	45	Behandelde lesstof periode 1 t/m 3.	A, B, C
ST4	S*	TW4	1	0	90	Behandelde lesstof periode 1 t/m 4.	A, B, C

Het schoolexamen

- Heeft betrekking op de domeinen A, B en C van Kunst Muziek.
- Bij Kunst Muziek wordt 0% van het schoolexamen behaald in Vwo 4, 50% in Vwo 5 en 50% in Vwo 6.

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
PTA KUNST MUZIEK							
PO6	P	1/2	1	5%	**	Musiceren*	B, C
PO7	P	2/3	1	10%	**	Musiceren*	B, C
PO8	V	2	1	5%	240	Verslag n.a.v. concertbezoek met de klas.	A, C
PO9	P	3/4	1	15%	**	Musiceren*	B, C
PO10	P	4	1	15%	**	Musiceren* en componeren.	A, B, C

*dit verschilt per periode en kan de volgende onderdelen omvatten: zingen/spelen van zowel door de docent als door de leerling gekozen stukken/opdrachten, componeer- en improviseeropdrachten. Dit kan individueel, in kleine groepen of klassikaal. Bij musiceeropdrachten horen ook voorbereidings- en reflectieopdrachten.

**in de lessen en daarbuiten (thuis, op school buiten lestijd) wordt gewerkt aan de musiceeropdrachten.

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen, zowel Kunst Algemeen als Kunst Muziek.

3. Vakinhoudelijk**KUNST ALGEMEEN**

De opzet van de contacturen is verdeeld over Instructielessen en Zelfstudietijd:

- De docent geeft een inleiding op één van de examenonderwerpen.
- De leerling maakt kennis met diverse invalshoeken t.a.v. kunst en wordt vervolgens aangestuurd om deze benadering zelfstandig eigen te maken door deelonderwerpen en invalshoeken individueel en/of in werkgroepen uit te werken.
- De leerling houdt presentaties van de resultaten van het onderzoek in de werkgroepen.

Toelichting op de domeinenDomein B Invalshoeken voor reflectie

Kennis en vaardigheden m.b.t. de invalshoeken die cruciaal zijn bij het verwerven van inzicht in de maatschappelijke functies van kunst in culturele contexten, genoemd in domein C.

Invalshoeken voor reflectie:	Algemene Vraag
Kunst en religie, levensbeschouwing;	Hoe verbeelden kunsten het denken, ideeën van mensen?
Kunstenaar en opdrachtgever; politieke economische macht;	Hoe verloopt de opleiding van de kunstenaar? Hoe is de verhouding tussen de kunstenaar en de opdrachtgever?
Kunst en esthetica;	Welke schoonheidsopvattingen heersen?
Kunst en vermaak;	Welke functies van vermaak hebben kunsten?
Kunst wetenschap en techniek;	Wat is de verhouding van kunst tot wetenschap en techniek?
Kunst intercultureel;	Welke waarderingen worden gekoppeld aan eigen en andere cultuur?

Domein C onderwerpen

Onderwerpen uit de geschiedenis van de Westerse cultuur, bedoeld om de kandidaat inzicht te verschaffen in samenhangen tussen kunst en culturele en maatschappelijke economische en politieke context.

Onderwerpen Centraal Examen				
2027	Cultuur van de kerk in de elfde tot en met de veertiende eeuw.	Cultuur van romantiek en realisme in de negentiende eeuw.	Cultuur van het moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw.	Massacultuur in de tweede helft van de twintigste eeuw.

VWO 5:

Verplichte onderwerpen:

- Cultuur van de kerk in de elfde tot en met veertiende eeuw.
- Cultuur van romantiek en realisme in de negentiende eeuw.
- Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw.

VWO 6:

Verplichte onderwerpen:

- Cultuur van het Moderne in de eerste helft van de twintigste eeuw.
- Massacultuur vanaf 1950.

In de door ons gehanteerde werkwijze maken we gebruik van:

- Art History. Het tekstboek en ICT licentie. (Met bijbehorende video, muziek en beeldend materiaal en oefeningen.)
- Eigen materiaal zowel bestaand als nog te ontwikkelen. Veel daarvan is te vinden in It's Learning. (Materiaal op multimediategebied. CD, video, muziek, beeldmateriaal.)

KUNST MUZIEK

Opdrachtbeschrijvingen, exacte inlever- en presentatiedata en de beoordelingscriteria staan vermeld in de periodeplanner (It's learning). De praktische opdrachten dienen op de schoolbrede deadline voldoende te zijn afgerond (zie onderdeel F. van het PTA). Is dit niet het geval dan wordt de leerling op een door de school te bepalen moment verplicht dit op school alsnog in orde te maken. Voor de consequentie van te laat ingeleverde praktische opdrachten zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen. Voor de praktische musiceeropdrachten is **GEEN HERKANSING** mogelijk.

Musiceren

Verschildt per periode, zie * bij onderdeel 2. Toetsing.

De studielasturen bestaat uit instructie- en oefenlessen (contacturen) en zelfstudietijd. Binnen de lessen wordt uitleg gegeven over opdrachten, stijlen en theorie en wordt gemusiceerd (zingen, spelen, componeren, improviseren). Binnen de zelfstudietijd maakt de leerling (huiswerk)opdrachten, kiest stukken uit om te spelen, zorgt voor benodigd (musiceer)materiaal. Daarnaast zal de leerling in de zelfstudietijd oefenen aan het musiceren/componeren. Bij musiceeropdrachten horen ook voorbereidings- en reflectieopdrachten.

In de gehanteerde werkwijze wordt gebruik gemaakt van:

- Intro voor de bovenbouw – tweede editie (digitaal);
- Lesmateriaal ontwikkeld door de docent;
- Instrumenten van school (en eventueel thuis) en je stem.

Activiteiten

Een aantal activiteiten dat georganiseerd wordt voor Kunst Muziek heeft een verplicht karakter en kan buiten de lestijden plaatsvinden (zoals concertbezoeken, examenconcert, open podia). Aan het concertbezoek zit een verplichte opdracht (verslag) vast. Havo 4 en vwo 5 nemen ook deel aan het examenconcert op 4 maart, en voeren dan enkele van hun PO's uit. Dit wordt in de lessen toegelicht. **Als een leerling niet aanwezig is bij deze activiteiten, moet een vervangende opdracht worden gedaan, goedgekeurd door de docent.**

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : Gemeenschappelijk deel
Vak : Lichamelijke Opvoeding

1. Inleiding

- Het vak lichamelijke opvoeding wordt afgesloten in leerjaar 6.
Het examen bestaat alleen uit een schoolexamen.
- Het vak lichamelijke opvoeding bestaat uit de domeinen:
 - Algemene vaardigheden
 - Bewegen
 - Bewegen en regelen
 - Bewegen en gezondheid
 - Bewegen en samenleving
 De eindtermen uit de verschillende domeinen zullen doorgaans geïntegreerd behandeld worden.

2. Toetsing

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen-dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
Handelingsdelen Vwo 4 (2024-2025)							
HD1	P	2024 2025	voldoende afgerond	voldoende afgerond	3 wk 4 wk	Lessenreeks atletiek Lessenreeks doelspelen	A, B
HD2	P		voldoende afgerond	voldoende afgerond	3 wk 3 wk 3 wk	Lessenreeks turnen Lessenreeks terugslagspelen Bewegen en gezondheid	A, B, D
HD3	P		voldoende afgerond	voldoende afgerond	3 wk 2 wk 2 wk	Lessenreeks zelfverdediging Lessenreeks SOK sportoriëntatiekeuzeprogramma Bewegen en regelen	A, B, C
HD4	P		voldoende afgerond	voldoende afgerond	3 wk 3 wk	Lessenreeks trendsport Lessenreeks inblijven en uitmaken	A, B
HD5	P		voldoende afgerond	voldoende afgerond	1 dag	Sportdag	A, B, E
HD6	P		voldoende afgerond	voldoende afgerond	1 dag	Begeleiden sportdag onderbouw	A, C
Handelingsdelen Vwo 5 (2024-2025)							
HD7	P	1	voldoende afgerond	voldoende afgerond	3 wk 3 wk 3 wk	Lessenreeks flagfootball Lessenreeks doelspelen Lessenreeks spelkeuze	A, B
HD8	P	2	voldoende afgerond	voldoende afgerond	6 wk 1 wk	Bewegen en regelen Organiseren en begeleiden sportactiviteit Bewegen en Gezondheid	A, C, D

HD9	P	3	voldoende afgerond	voldoende afgerond	3 wk 3 wk 3 wk	Lessenreeks bewegen en muziek Racketspelen Lessenreeks SOK sportoriëntatiekeuzeprogramma	A, B
HD10	P	4	voldoende afgerond	voldoende afgerond	3 wk 3 wk	Lessenreeks atletiek Lessenreeks softbal	A, B
HD11	P	4	voldoende afgerond	voldoende afgerond	1 dag	Sportdag	A, B, E

Bepaling van het overgangscijfer:

Voor het vak lichamelijke opvoeding wordt geen cijfer toegekend. De handelingsdelen moeten ieder afzonderlijk voldoende zijn afgesloten.

Voor de consequentie van te laat ingeleverde handelingsdelen, of onvoldoende handelingsdelen zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen.

3. Vakinhoudelijk

Aanwezigheidsplicht, herkansingen, blessure:

- Er geldt een 100% deelnameplicht.
- Per handelingsdeel, met uitzondering van de sportdagen, mag je maximaal één les (geoorloofd) missen. Wanneer je meer dan één les per handelingsdeel mist, wordt je handelingsdeel automatisch beoordeeld met een onvoldoende.
- Als je een onvoldoende behaalt voor een handelingsdeel, moet je contact opnemen met je LO-docent. Je krijgt in dan geval een herkansing in de vorm van een vervangende opdracht. Als ook deze onvoldoende wordt afgerond, volgt er een officiële herkansing.
- Indien je niet kunt deelnemen aan de lessen LO, moet je contact opnemen met de LO-docent.
- In uitzonderlijke gevallen (zie examenreglement) kan vrijstelling worden verleend voor bepaalde onderdelen. De beslissing hierover wordt genomen door de docent, in samenspraak met het zorgteam, de teamleider en het examensecretariaat.
- Sportdagen zijn een verplicht onderdeel. Een gemiste sportdag wordt ingehaald met een vervangende opdracht. Deze opdracht moet vóór het einde van het betreffende schooljaar met een voldoende worden afgerond.

4. ABC-doelen

HD8 sluit aan bij de volgende doelen: HA2, KA2, VA4, BH6

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : N&G/N&T
Vak : Natuurkunde

1. Inleiding

- Het vak natuurkunde wordt afgesloten in leerjaar 6.
Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Het vak natuurkunde bestaat uit de domeinen:

A. Vaardigheden	B. Golven
C. Beweging en wisselwerking	D. Lading en veld
E. Straling en Materie	F. Quantumwereld en relativiteit
G. Leven en aarde	H. Natuurwetten en modellen
I. Onderzoek en ontwerp	

2. Toetsing

Methode: Systematische Natuurkunde, uitgeverij Thieme Meulenhoff.

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen-dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
ST5	S	TW1	2	0	60	H1 Basisvaardigheden H2 Beweging H3 Krachten H8 Arbeid en energie	A, C1, C2, H
ST6	S	TW2	2	0	60	H1 Basisvaardigheden H3 Krachten H7 Cirkelbewegingen H9 Trillingen en golven	A, B1, C1, C2, H
ST7	S	TW3	2	0	60	H1 Basisvaardigheden Kern- en deeltjesprocessen Relativiteitstheorie	A, E3, F2, H
PO2	P	4	1	0	60	Praktische opdracht	A t/m I
ST8	S	TW4	2	0	60	H1 Basisvaardigheden H5 Elektrische systemen H10 Elektromagnetisme	A, D1, E2, H

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

PO2

De praktische opdracht omvat het doen van beperkt onderzoek naar verschijnselen in de natuur of aan technische producten.

Voor de consequentie van te laat ingeleverde praktische opdrachten en handelingsdelen, of onvoldoende handelingsdelen zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen.

ICT

Bij de verschillende onderdelen van het examendossier is de kandidaat in staat gebruik te maken van de diverse toepassingen van informatie- en communicatietechnologie en modelleren.

Hulpmiddelen

- BiNaS 7^e druk, een andere druk is niet toegestaan.
- Gewone rekenmachine.
- De grafische rekenmachine is **NIET toegestaan**, dit geldt voor alle toetsen gedurende het schooljaar.

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : Gemeenschappelijk deel
Vak : Nederlands

1. Inleiding

- Het vak Nederlands wordt afgesloten in leerjaar 6.
 Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Het vak Nederlands bestaat uit de domeinen:
 - A. Leesvaardigheid
 - B. Mondelinge taalvaardigheid
 - C. Schrijfvaardigheid
 - D. Argumentatieve vaardigheden
 - E. Literatuur
 - F. Oriëntatie op studie en beroep

2. Toetsing

Methode: *Talent*; Literatuur: *Nieuw Nederlands Literatuur*.

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
HD6	S	1	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Boekopdracht 5	A, C, E
ST5	S*	TW1	2	0	120	Schrijfvaardigheid <i>Met gebruik van spellingscorrectie.</i>	A, C, D
HD7	S	2/3	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Boekopdracht 6	A, C, E
MT2	M	TW2/in de les	1	15%	45	Spreekvaardigheid	A, B, C, D
HD8	S	3/4	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Boekopdracht 7	A, C, E
ST6	S	TW3	1	0	90	Leesvaardigheid Talent tekstanalyse H1 t/m H4.	A, D, E
HD9	S	4	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Boekopdracht 8	A, C, E
ST7	S	TW4	2	0	120	Historische literatuur, poëzie en verhaalanalyse.	A, C, D, E

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

Literatuurdossier

Bevat aan het einde van klas 6:

- Lijst met minimaal 12 literaire werken, oorspronkelijk in het Nederlands geschreven voor volwassenen, waaronder 1 dichtbundel.
- Drie van de twaalf werken zijn geschreven voor 1880.
- Aanvullend op de twaalf werken mag de leerling als boek 13, een (literaire) thriller lezen en als boek 14 een vertaald werk (de oorspronkelijke taal van het vertaalde werk, mag niet op school onderwezen worden).
- Poëzie-analyse (HD klas 6).
- Leesautobiografie (HD1 klas 4).
- Verwerking literaire stromingen (afsluitende boekopdracht klas 5).
- Balansverslag (HD klas 6).
- Verwerkingscollage t.b.v. mondeling (HD klas 6).

Belangrijk:

Om verrassingen te voorkomen moet je jouw boekenkeuze bespreken met je docent Nederlands. De keuze van de titels voor de literatuurlijst en het niveau van de lijst is de verantwoordelijkheid van de leerling. Deze kan zich in klas 6 niet beroepen op eerdere toezeggingen. De examinerator bepaalt of de lijst voldoet aan de eisen van het literatuurdossier.

Een leerling met een incomplete lijst, of een lijst die niet voldoet aan de voorwaarden van het literatuurdossier wordt geweigerd tijdens het mondeling. De leerling moet hiervoor een herkansing inzetten en het literatuurdossier volledig maken voordat de herkansing plaatsvindt.

Voor de consequentie van te laat ingeleverde handelingsdelen, of onvoldoende handelingsdelen zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen.

MT2 schoolexamen spreekvaardigheid

Als een leerling ongeoorloofd absent is tijdens het schoolexamen spreekvaardigheid, dan geldt dit als een onregelmatigheid, zie Examenreglement, afdeling A., artikel 5a. De rector bepaalt welke (combinatie van) maatregelen, benoemd in artikel 5b, worden opgelegd.

Instroom, doorstroom en doubleren

Instroom van Havo 5 naar Vwo 5 betekent dat deze leerling essentiële zaken van de literatuurgeschiedenis gemist heeft, met name de Verlichting. Een reparatie is noodzakelijk. Overleg met jouw docent wat je moet doen om de literatuurlijst te repareren.

Bij doubleren mag een leerling twee boeken met opdrachten meenemen naar Vwo 5.

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : N&G/N&T
Vak : Scheikunde

1. Inleiding

- Het vak scheikunde wordt afgesloten in leerjaar 6.
Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Het examendossier bestaat uit de domeinen A t/m G (zie vakinhoudelijk) die verder verdeeld zijn in de volgende sferen:

M Materie
 R Reacties
 R&A (chemisch) rekenen & analyse
 T Technologie & duurzaamheid
 L Chemie van het leven

2. Toetsing

Methode: Chemie Overal 5 Vwo 5^e editie.

Toets		Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen-dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
Code	Vorm						
ST5	S	TW1	2	0	90	H12 Molecuulbouw	M1-M6 R1-R5 R&A1
HD2	P+V	2	voldoende afgerond	voldoende afgerond		H15 Groene chemie: welk proces is duurzamer?	R&A1,2,3 T1-T6
ST6	S	TW2	2	0	90	H11 Redoxreacties H15 Groene chemie	M1,6 R1,3,4,5 R&A1,2,3 T1-T6
ST7	S	TW3	2	0	90	H8 Zuren H9 Basen	M1,3,5,6 R1,4 R&A1,3
PO2	P+S	TW4	3	20%	120	H8 Zuren H9 Basen H10 Analyse	M1,2,3,5,6 R1,4,5 R&A1,2,3

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

Domeinen en indeling sferen

Domein		Sfeer
A	Vaardigheden	M, R, R&A, T, L
B	Stoffen en materialen in de chemie	M, R
C	Chemische processen en behoudswetten	M, R, R&A, T
D	Ontwikkelen van chemische kennis	R, R&A
E	Innovatieve en chemisch onderzoek	M, L
F	Industriële (chemische) processen	R, T, L
G	Maatschappij, chemie en technologie	T, L

Domein A1 tot en met A4 betreffend algemene vaardigheden van profiel overstijgend niveau.

Domein A5 tot en met A9 komen met name voor in practica en praktische opdrachten.

Domein A7 tot en met A15 kan verwerkt worden in elke schriftelijke of praktische toets van het hierboven beschreven programma.

In elk toets moment, zowel schriftelijk, mondeling als praktisch kunnen concepten (onderwerpen) voorkomen die al eerder in leerjaar 4 of 5 zijn behandeld.

Hulpmiddelen

- BiNaS 7^e druk, een andere druk is niet toegestaan.
- Gewone rekenmachine.
- De grafische rekenmachine is **NIET toegestaan**, dit geldt voor alle toetsen gedurende het schooljaar.

Handelingsdelen

HD2

Leerlingen analyseren in drietallen/viertallen aan de hand van H15 een chemisch productie proces en gaan daarna de discussie aan met een ander drietal/viertal om tot een keuze te komen voor het meest duurzame proces. Leerlingen worden beoordeeld op vakkennis en een leergierige, luisterende en actieve houding. Leerlingen werken hier aan gedurende de lessen in periode 2. De opdrachten zijn ook terug te vinden in It's learning. HD2 dient uiterlijk voor de schoolbrede deadline van periode 2 voldoende te zijn afgerond. Is dit niet het geval dan wordt de leerling op een door de school te bepalen moment verplicht dit op school alsnog in orde te maken.

PO2

De leerlingen voeren in duo's of trio's practica (nat en droog) uit met als onderwerp zuren-basen en analyse. Het onderzoek wordt afgesloten met verwerkingsopdrachten en beoordeeld met een cijfer. Deze verwerking wordt gemaakt voor, tijdens en direct na de uitvoering. Dit PO is **niet** herkansbaar.

Voor de consequentie van te laat ingeleverde praktische opdrachten en handelingsdelen, of onvoldoende handelingsdelen zie Examenreglement: 8.3 Herkansingen.

4. ABC-doelen

HD2 sluit aan bij de volgende doelen: AH1, AH3, BH8, CH1, CH3, CH4

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : C&M/E&M/N&G
Vak : Wiskunde A

1. Inleiding

- Het vak wiskunde A wordt afgesloten in leerjaar 6.
Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Het vak wiskunde A heeft betrekking op de domeinen:
 - A. Vaardigheden
 - B. Algebra en tellen
 - C. Verbanden
 - D. Verandering
 - E. Statistiek en kansrekening
 - F. Keuzeonderwerpen

2. Toetsing

Methode: Getal en Ruimte, editie 12, Noordhoff.

Toets Code	Vorm	Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
ST5	S	TW1	2	0	90	Vwo A – deel 3 H8 Differentiaalrekening H10 Exponenten en logaritmen	A, B, C, D
ST6	S	TW2	2	0	90	Vwo A – deel 3 Hoofdstuk 10 en 13	A, B, C, D
HD1	S*	3	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Vwo AC – deel 2 Hoofdstuk 7	A, E, F
HD2	S	3	voldoende afgerond	voldoende afgerond		Vwo AC – deel 2 K Lineair programmeren	A, E, F
ST7	S	TW4	3	20%	90	Vwo AC – deel 2 en 3 Hoofdstuk 6, 9 en 11	A, E

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

HD1

De leerling wordt geacht de belangrijkste technieken van excell te kunnen toepassen. Dit om grote hoeveelheden data te verwerken en te interpreteren. De technieken bestaan uit groeperen, filteren, classificeren van data en hier betekenisvolle diagrammen/grafieken bij te maken.

HD2

De leerling is in staat om een stuk tekst over een bepaald onderwerp te vertalen in wiskundige formules, doelfunctie en beperkende voorwaarden om vervolgens een oplossing te bedenken voor een beschreven optimaliseringsvraagstuk.

Grafische rekenmachine

Bij het vak wiskunde is het gebruik van de grafische rekenmachine toegestaan.

Alleen de volgende types zijn toegestaan:

- TI-84 Plus CE-T
- TI-84 Plus CE-T Python Edition

Het is **niet** toegestaan om naast de grafische rekenmachine ook de **gewone rekenmachine** te gebruiken.

Tijdens de toetsen wiskunde dient het geheugen van de grafische rekenmachine te zijn geblokkeerd door een examenstand.

4. ABC-doelen

Deze kunnen tijdens de lessen aan de orde komen, maar zijn binnen de wiskundelessen geen doel op zich.

Soms wordt in de behandeling van Statistiek en kansrekening verwezen naar verkiezingen en voorspellingen en maken we gebruik van krantenartikelen die er over dit onderwerp verschenen zijn.

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : N&G/N&T
Vak : Wiskunde B

1. Inleiding

- Het vak wiskunde B wordt afgesloten in leerjaar 6.
Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen.
- Het vak wiskunde B heeft betrekking op de domeinen:
 - Vaardigheden
 - Formules, functies en grafieken
 - Differentiaal- en Integraalrekening
 - Goniometrische functies
 - Meetkunde met coördinaten
 - Keuzeonderwerpen

2. Toetsing

Methode: Getal en Ruimte, Noordhoff.

Toets Code	Vorm	Afname periode	Gewicht voor overgang	Voor examen- dossier	Duur in min	Onderwerp	Domein
ST5	S	TW1	2	0	90	Vwo B – deel 2 Hoofdstuk 7 en 8	A, B, C, D, E
ST6	S	TW2	2	0	90	Vwo B – deel 2 Hoofdstuk 8 Vwo B – deel 3 Hoofdstuk 9 en 10	A, B, C, D, F
ST7	S	TW3	2	10%	90	Vwo B – deel 3 Hoofdstuk 11 en K	A, B, C, E
ST8	S	TW4	3	0	120	Vwo B – deel 2 Hoofdstuk 8 Vwo B – deel 3 Hoofdstuk 9, 10, 12 Vwo B – deel 4 Hoofdstuk 13	A, B, C, D, E, F

Bepaling van het overgangscijfer:

Het overgangscijfer wordt bepaald door het gewogen gemiddelde van alle genoemde toetsen.

3. Vakinhoudelijk

Grafische rekenmachine

Bij het vak wiskunde is het gebruik van de grafische rekenmachine toegestaan.

Alleen de volgende types zijn toegestaan:

- TI-84 Plus CE-T
- TI-84 Plus CE-T Python Edition

Het is **niet** toegestaan om naast de grafische rekenmachine ook de **gewone rekenmachine** te gebruiken.

Tijdens de toetsen wiskunde dient het geheugen van de grafische rekenmachine te zijn geblokkeerd door een examenstand.

Afdeling : VWO
Leerjaar : 5 (2025-2026)

Profiel : Gemeenschappelijk deel
Vak : loopbaanoriëntatie en
 -begeleiding (LOB)

1. Inleiding

Het vak LOB start in vwo 3 met een LOB-methode (Qompas) gericht op de profielkeuze.

In Vwo 5 richt LOB zich op:

- A. Inzicht verwerven in eigen keuzeprocess door zelfonderzoek en persoonlijk loopbaanonderzoek.
- B. Verzamelen van informatie over studie en beroep.
- C. Verkennen van hoger onderwijs en kennismaking met verschillende opleidingen.

2. Invulling

De opdrachten voor LOB staan in It's Learning en worden gedurende leerjaar vier, vijf en zes uitgevoerd.

In It's Learning is een onderscheid gemaakt tussen leerlingen die al weten wat zij willen studeren, leerlingen die twijfelen tussen twee of drie opleidingen en leerlingen die nog niet weten wat zij willen studeren. De leerling kan deze opdrachten uitvoeren tijdens de mentorles. Hierbij wordt hij/zij ondersteund door de mentor en/of de decaan.

3. Activiteiten

Onderwerp:	Wanneer:	Domein:
Informatie over open dagen.	Per mail: najaar 2025, voorjaar 2026.	A, B, C
Bezoeken van minimaal twee open dagen/meeloopdagen (optioneel).	Gehele schooljaar.	A, B, C

H. LIJST VAN VERANTWOORDELIJKE PERSONEN EN INSTANTIES.

Het bevoegd gezag:	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Veenendaal Postbus 292 3900 AG VEENENDAAL
Rector:	Mevr. M. van Halem Rembrandtlaan 2 3904 ZK Veenendaal
Secretaris:	Mevr. Y. Halder Rembrandtlaan 2 3904 ZK Veenendaal
Inspectie:	Inspecteur AVO-01 Postbus 2730 3500 GS UTRECHT
Commissie van beroep:	Lid van de oudergeleding MR Rembrandtlaan 2 3904 ZK Veenendaal Twee leden van de personeelsgeleding MR Rembrandtlaan 2 3904 ZK Veenendaal